

Seleksjon: Sak ID: 168450

Rapport generert: 01.09.2020

Sakstittel:
Grensejustering - Sømna - Brønnøy

Klassering(er):
1 FMF - 311 Grenser

Saksnummer:
2017/6428

Saksansvarlig (enhet/initialer):
KOM-ØK/RIS

Saksdato:
18.10.2017

Arkivdel: Tilg. kode:
2016

Journalposter:

Doknr	Tvøe	Innhold	Journaldato	Dok. dato	Saksbehandler	Avsender/Mottaker
1	I	Søknad om grensejustering på Trælnes mellom Brønnøy og Sømna kommuner	07.04.2017	07.04.2017	KOM-ØK/RIS	Trælnes Krets Vel v/ Reidun Sletten
2	I	Søknad om folkeavstemming vedr grenseregulering mellom Sømna og Brønnøy kommuner	28.04.2011	10.04.2011	KOM-JUR/TOS	Trælnes Krets Vel
3	U	Vedrørende søknad om grensejustering - Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune - Ber om uttalelse	03.11.2017	02.11.2017	KOM-JUR/TOS	Sømna kommune
4	U	Vedrørende søknad om grensejustering - Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune - Ber om uttalelse	03.11.2017	02.11.2017	KOM-JUR/TOS	Brønnøy kommune
5	I	Foreløpig svar - Vedr søknad om grensejustering - Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy til Sømna kommune	14.12.2017	13.12.2017	KOM-JUR/TOS	Sømna kommune
6	I	Vedtak - Søknad om grensejustering – Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy til Sømna	01.03.2018	01.03.2018	KOM-JUR/TOS	Sømna kommune
7	I	Angående grenseendring mellom Brønnøy og Sømna	02.03.2018	02.03.2018	KOM-JUR/TOS	Brønnøy kommune
8	I	Uttalelse om eventuell overføring av Trælnes området fra Brønnøy til Sømna	27.03.2018	27.03.2018	KOM-JUR/TOS	Brønnøy kommune
9	I	Uttalelse vedr grensejustering - Sømna - Brønnøy	06.04.2018	05.04.2018	KOM-JUR/TOS	Trælnes krets vel v/ Reidun Sletten
10	U	Vedrørende eventuell grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner i Nordland - Oversendelse av informasjon til KMD	18.04.2018	09.04.2018	KOM-JUR/TOS	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
11	I	Korrigerings - Grensejustering - overføring av Trælnes fra Brønnøy til Sømna	18.04.2018	18.04.2018	KOM-JUR/TOS	Sømna kommune
12	I	Utredning - Grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner	01.03.2019	01.03.2019	KOM-JUR/TOS	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
13	U	Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner	03.06.2019	02.04.2019	KOM-ØK/RIS	Brønnøy kommune

14	I	Invitasjon til befaringsarbeid på Trælnes - Innspill til utredningsarbeidet - Sømna - Brønnøy	30.04.2019	22.04.2019	FM-KOM/EJO	Arbeidsgruppa for grensejustering
15	I	Vedr grensejusteringssak - Trælnes - Brønnøy	22.08.2019	21.08.2019	FM-KOM/EJO	Arbeidsgruppa for grensejustering
16	I	Uttalelse - grensejustering - Rødøy - Lurøy	03.01.2020	27.12.2019	KOM-ØK/RIS	Rødøy kommune
17	I	Trælnes - innbyggerundersøkelse	03.01.2020	08.10.2019	FM-KOM/EJO	Arve Østgaard
18	U	Utredning og tilrådning - Grensejustering mellom Brønnøy kommune og Sømna kommune	15.05.2020	28.08.2020	FM-KOM/EJO	Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Til Fylkesmannen i Nordland.

Moloveien 10,

8002 Bodø

Trælnes 07.04.17

Søknad om grensejustering

Vedlagt følger søknad om grensejustering mellom Sømna og Brønnøy kommuner hvor grenda Trælnes søkes flyttet fra Brønnøy til Sømna kommune. Det ligger også ved underskrifter fra 86 innbyggere på Trælnes som fremmer denne søknaden. Det utgjør et flertall på litt over 2/3 av innbyggerne i området.

Det vises til Inndelingsloven § 8 som gir innbyggere i et område initiativrett til å fremme en søknad om grensejustering.

Vi oppfatter kommunereformen dit at det ikke er noe som tilsier at det blir forandring på kommunestrukturen mellom Brønnøy og Sømna kommuner i nær framtid. På den bakgrunn ber vi om at søknaden om grensejustering behandles.

Arbeidet med denne søknaden har pågått over lengre tid. Vi mener at vi har en grundig dokumentasjon gjennom møter og underskriftsinnsamling på at vi har et godt flertall av innbyggerne på Trælnes som stiller seg bak søknaden.

Vi har også prøvd å beskrive forholdene på Trælnes, og begrunnet behovet for en grensejustering. Det ligger ved forslag til ny grense som følger registrert grense mellom g.nr. 75, Trælnes og g.nr.76, Rodal.

Vi håper på en positiv behandling av saken.

Med hilsen

Reidun Sletten, leder Trælnes Krets Vel, og Bente Solvold Hauan og Per Ståle Hauan, arbeidsgruppa.

Reidun Sletten Per Ståle Hauan Bente Solvold Hauan

Kopi av søknaden er sendt Sømna og Brønnøy kommuner.

Underskriftskampanje for en grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner:

Det søkes om at g.nr 74 og g.nr. 75 skilles fra Brønnøy kommune og blir en del av Sømna kommune. Se vedlagt søknad.

Underskrift fra innbyggere på g.nr. 74 og g.nr 75:

Lene B. Siver
Paul-Stein Brekk Nygård
Per J. Nygård
Anny Valstera
Lene L Kvitle
Ken Ove Helland Dahle
Caroline Stein
Esther Dybrik
Jim Hugo Helland Dahle
Gard Dahle
~~John Brønne~~
Audun Wersted
STIG Håvard Hansen
Rigmor Nygård
Asrun Isentzen.
Alf Larmsten
Erling Solli
Ida Kjerstad
Goran Heimen
Ståle Andersen

Ståle Kristian Andersen
Waije Olsen
Silje Haaldorff
Gunvor Solheim
Håkon Solheim
Anne-Britt S. Hopen
~~Rune Eversen~~
Mayless Televit
Ann-Kristin Lode
Roger Hon
Hanne Tralms
Tuid Wæstvad
Siri Nicolaisen
Angel Maradiaga
Nina A. Hwgaard
Andreas A. A. A.
Lise Pettem
Tone M. Hansen

**Underskriftskampanje for en grensejustering mellom
Brønnøy og Sømna kommuner:**

Det søkes om at g.nr 74 og g.nr. 75 skilles fra Brønnøy kommune og blir en del av Sømna kommune. Se vedlagt søknad.

Underskrift fra innbyggere på g.nr. 74 og g.nr 75:

Ronald Dien

Halvard Sørum

Rim Eversen

Jos Mathis Gaur

Ulf Hauan

lene Sund

Per Arne Eit

Bente Solvold Hauan

Camilla Graaen

Lars Tomas Sletten Kapelrud

Van B. Haraldsen

Siri Nicks

Jef Strömnes

Lene Lauen

Ragnar Westerbjell

Kathrine Westerbjell

Eka Thana. Ole Thana

Bjergthana

Jane Sætnes

Nina Hauke

Solfid Lauen

Guttorm Sætkholm.

Jorunn O. Solbakk

Per Arne Eit

Kell Arne Augustsen

Reidun Sletten

Underskriftskampanje for en grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner:

Det søkes om at g.nr 74 og g.nr. 75 skilles fra Brønnøy kommune og blir en del av Sømna kommune. Se vedlagt søknad.

Underskrift fra innbyggere på g.nr. 74 og g.nr 75:

Pet-Stein Hansen

Sissel Strand

Jannike & Soraunet

Arne Eide

Monica Eide

Jakob Eide

Martin Eide

Camilla Enge

~~Julia Angelina Skog~~

Julia Angelina Skog

Maurin Skog

Dyvid, Adresse

Rune Arvøy

Kate Arvøy

Ann Egli

Idun Skur

Trine Halseth Arnes

Halle Arnes

Alfim Rasmussen

Eivind Mathisen

Thea Eide

Silje Stein

Mali Camilla Adresse

Søknad om grensejustering på
Trælnes mellom Brønnøy
kommune og Sømna
kommune.

Søknad om grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner.

Det søkes herved om at det foretas en grensejustering mellom Sømna og Brønnøy kommune på Trælnes, ved at G.nr. 75, Trælnes, og G.nr. 74, Reinfjord Lille, skilles fra Brønnøy kommune og blir en del av Sømna kommune.

Det foreslås at ny grense mellom de to kommunene følger grensen mellom G.nr. 75, Trælnes og G. nr. 76. Rodal fra sjøen og opp på Trælnesfjellet og over Kråkneshesten. (Se fig.1 vedlagt kart.)

Denne søknaden settes fram av innbyggere og grunneiere på Trælnes i Brønnøy i henhold til Inndelingslova §8. På bakgrunn av at det pågående arbeidet med kommunereformen ikke ser ut til å føre fram til en storkommune i området, ser vi det som nødvendig at denne grensejusteringen foretas til beste for innbyggerne på Trælnes og bygda videre utvikling. Det er uttalt fra regjeringen at det i utgangspunktet er ønskelig at uhensiktsmessige grenser blir behandlet som en del av kommunereformen.

Søknaden begrunnes med at bygda framstår som en integrert del av Sømna kommune og innbyggerne på Trælnes henter det meste av kommunale tjenester gjennom tilbudet Sømna kommune har til sine innbyggere. Det gjelder barnehage og skoletilbud, helsestasjon, legekontor, fysioterapi, kulturskoletilbud, og andre kultur, idretts og fritidsaktiviteter, menighetsarbeid, eldreomsorg og næringsaktivitet og landbruk. Bygda har postadresse: «8920 Sømna». Vi mangler imidlertid demokratiske rettigheter til medbestemmelse og påvirkning av utforming av disse tilbudene. Det knytter seg stadig ny usikkerhet til tilbudene på grunn av kommunegrensen, og uenighet kommunene i mellom om det økonomiske oppgjøret for bytte av kommunale tjenester over kommunegrensen. Det er behov for klare rettigheter til barnehage, skole og eldreomsorg. I forbindelse med at kommunereformen ikke fører til kommunesammenslåing i området, søker vi om at det gjennomføres en mindre grensejustering.

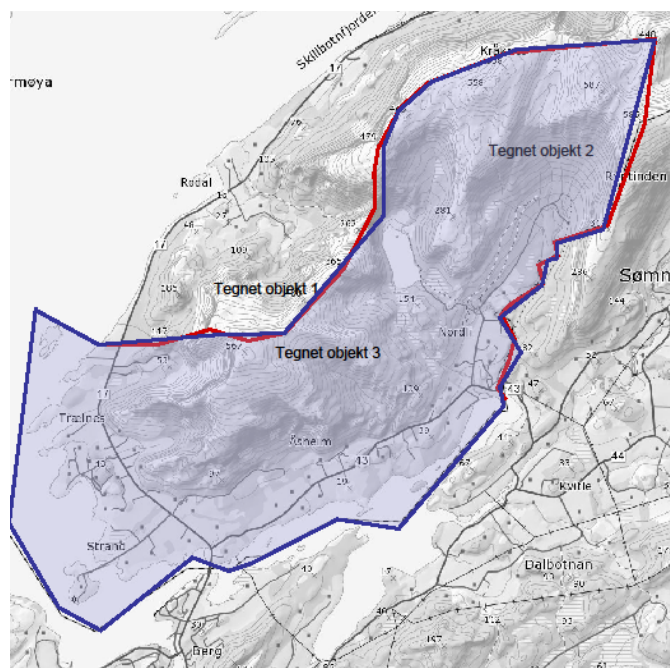

Fig.1: Utskrift fra NIBIO gnr. 74 og 75.

Bakgrunn og begrunnelse for søknaden.

Historie.

Sømna ble skilt ut som eget herred fra Brønnøy i 1900. Da var sjøveien viktigste framkomstvei, og grensa mellom Brønnøy og Sømna ble trukket i Nordstrømmen og følger fjorden inn til Kvervet i Dalbotn og derfra opp på fjellet. Seinere(1907) kom det bru over Nordstrømmen og kontakten mellom begge sider av denne strømmen ble knyttet sammen på en ny måte. Denne nye kommunikasjons muligheten har avgjørende betydning for at det er behov for en grensejustering. Sømna og Brønnøy ble slått sammen til en kommune i 1964, men ble skilt fra hverandre igjen i 1977. Dette skillet har skapt problemer for innbyggerne på Trælnes som ligger lengst sør i Brønnøy, spesielt i forhold til skole og barnehagetilhørighet, fordi Berg og Sømna oppfattes som en del av bygdas nærmiljø og oppvekstmiljø.

Trælnes.

Bygda ligger på en strandflate med sjø på den ene siden og Trælnesfjellet på 567m forholdsvis bratt og ulendt opp på andre siden. Riksvei 17 går gjennom bygda til Nordstrømmen bru og videre via denne gjennom Sømna. På andre siden av Nordstrømmen bru i Sømna ligger tettstedet Berg som Trælnes har utviklet seg sammen med som et felles bo og oppvekstområde, spesielt etter at skolekretsene på begge sider av brua ble slått sammen i 1959. Rett før brua går en fylkes kommunal vei langs fjorden også over til Sømna kommune. Det er buss forbindelse både sørover og nordover.

Bygda er en jordbruksbygd med to gårdsnummer: 74 og 75. Det er tre mindre boligfelt og en del spredt bolig bebyggelse i tillegg. Arealet er på ca. 20km², hvor over 70 % er fjell. Det hører tre fjelltopper på 558m, 585m og 587m til G. nr 74. Vassbotnvatnet, som er drikkevannskilde for Sømna kommune, ligger også på G.nr. 74.

I følge statistisk sentralbyrå var det 7939 innbyggere i Brønnøy og 2038 innbyggere i Sømna tredje kvartal 2016. De har registrert 150 innbyggere i Trælnes grunnkrets i 2016. For Brønnøy vil en grensejustering bety en befolkningsnedgang på ca. 1,9%, og for Sømna vil en grensejustering bety en befolkningsøkning på ca. 7,4%.

Det går 23 elever i skolen i Sømna med tilhørighet på Trælnes i Brønnøy, og det er 13 barn i barnehage i Sømna fra Trælnes. Boligfeltet nærmest Nordstrømmen bru har en avstand på ca. 600m til Berg skole, og ca. 1,2km til Berg barnehage, og ca. 800m til butikk og bank og andre service tilbud på Berg. Det er ca. 25 km til skole og barnehage i Brønnøy.

Stedsutviklingen på Trælnes har vært begrenset av mangel på byggeklare tomter de siste 15 år.

Offentlig eiendom på Trælnes.

Både Sømna og Brønnøy kommune har offentlig eiendom i bygda.

Brønnøy kommune har en byggeklar tomt til salgs på Trælnes.

Det er en liten kirkegård med kapell på Trælnes. Kapellet ble bygget etter stor innsamlings og dugnadsinnsats fra bygdas innbyggere sist på syttitallet, og reist i tilknytning til bygdas gravplass, for

deretter å bli overdratt til Brønnøy kommune for drift. Kapellet har en venneforening som gjør forefallende vedlikehold gratis, mot at kommunen betaler materialkostnader.

Eiendommen Reinfjord Lille, g.nr 74, br.nr.1 ble gitt fra Nord-Norges Diakonistiftelse via Nordland fylkeskommune til Brønnøy kommune i 2006. Det var opprinnelig et barnehjem , har siden vært kristelig ungdomsskole, så folkehøgskole, HVPU institusjon og en landbrukskoleavdeling under Vefsn landbrukskole. Etter at denne ble nedlagt i 2001 har det ikke vært ny aktivitet i bygningene, men boligene blir sporadisk leid ut av Brønnøy kommune. Nå står det meste tomt, mens dyrket marka leies ut.

Sømna kommunale vassverk ligger i bygda i nedløpet fra Vassbotnvatnet og forskyner Sømna Meieri med vann sammen med befolkningen i nordre del av Sømna og Trælnes. Det viser at Sømna allerede har viktig aktivitet og interesser i området i dag.

Sømna idrettslags skianlegg ligger i Kvervet, delvis på kommunens eiendom Reinfjord Lille, hvor de har lysløypeanlegg, akebakke, gapahuk med bål plass og varmestue. Dette er et populært friluftsområde for innbyggerne fra Sømna og Trælnes.

Det er tre korte kommunale veier i bygda på litt over en kilometer hver, som går til boligeiendommer, skianlegget og vassverket. Til sammen ca. 3,6 km vei.

Næringsliv og økonomi.

Bygda har et aktivt og ungt jordbruksmiljø med 11 bruk i drift. I den grad bøndene er aktive i bondelag er det i Sømna Bondelag, og melkebrukene er knyttet opp til produsentlaget i Sømna. Landbruksnæringen er tett knyttet til nærings og servicetilbudet i Sømna kommune. De kjøper varer og tjenester i Sømna for over 4 mill. i året, og er tilknyttet veterinær tjenesten i Sømna, og leier inn arbeidskraft gjennom Sømna Avløserlag. Ut over landbruk er det en bedrift innen snekker og møbeltapetsering lokalisert på Trælnes. De tilbyr sine tjenester både i Brønnøy og Sømna.

En grensejustering påvirker ikke inntektsmulighetene og innebærer ikke risiko for økonomisk tap for næringslivet i bygda.

Arbeidstakere bosatt på Trælnes fordeler seg mellom arbeidsplasser i offentlig og privat sektor både i Brønnøy og Sømna kommuner.

Skattleggingen er forholdsvis lik i de to kommunene. Renovasjonsavgiftene fastsettes av SMIL som er et interkommunalt samarbeid. Vannavgiften betales allerede til Sømna kommune. Eiendomsskatten er pr. i dag 7 promille i Brønnøy og 5,3 promille i Sømna. Vi kan ikke se at det er fare for økonomiske tap for noen som følge av en grensejustering.

Det er ingen kommunale arbeidsplasser i bygda som vil bli berørt av en grensejustering.

Kommunale tjenester.

Skole.

Trælnes skolekrets hadde egen grendeskole fram til 1959. Da ble alle grendeskolene i området nedlagt og flyttet til nye Berg sentralskole. Brønnøy kommune var også aktiv med på denne løsningen

med en felles skole på Berg som innbefattet Trælnes området, selv om skolen lå i nabokommunen. Brønnøy kommune bidro med penger til bygging og satte krav om at den nye felles skolen skulle plasseres tett på kommunegrensen av hensyn til elevene fra Trælnes. Samarbeidet om skolen fungerte godt fram til en stund etter at Sømna igjen etablerte seg som egen kommune i 1977. Etter hvert har det blitt mange konflikter og mye usikkerhet knyttet til skoletilhørigheten for befolkningen på Trælnes. Brønnøy kommune har sagt opp skole avtalen flere ganger for de har ønsket å spare penger ved å flytte elevene til sine skoler i Brønnøysund. Sømna kommune har sagt opp avtalen flere ganger for de mener de får for lite betalt pr. elev. Innsparingsbehov kombinert med mannskapsskifte blant politikere eller administrasjon bringer saken om skoletilhørighet for elever på Trælnes på sakskartet med jevne mellomrom selv om det foreligger 10 års avtaler.

Alt dette gjør at elever og foreldre på Trælnes blir kasteballer og opplever unødvendig utrygghet om oppvekstmiljøet fordi kommunegrensen ikke er hensiktsmessig for innbyggerne på Trælnes. Innbyggerne har hatt mange aksjoner for å beholde sin skoletilhørighet opp gjennom årene, og det oppleves som en konstant kamp for barnas oppvekstmiljø. Foreldre i Trælnes Krets ser Berg skole som sin nærskole og saken handler om tilhørighet til et oppvekstmiljø hvor elevene også er aktive i fritidsaktiviteter på kveldstid knyttet til klassekamerater fra skolemiljøet.

Det er naturlig å knytte den store nedgangen i barnetallet i kretsen til denne konflikten, for det har vært en pågående belastning for barnefamiliene. På ti år er elevtallet omtrent halvert fra 49 elever i 2005 til 24 elever i 2015, og det er en større nedgang enn den generelle befolkningsnedgangen i distriktet skulle tilsi. Konflikten er en kjent problemstilling som begrenser tilflyttingen til Trælnes.

Trælnes Krets Vel er velforeningen på Trælnes, og har i mange år hatt som en av sine viktigste oppgaver å følge opp disse sakene, blant annet med å være pådriver for langsiktige avtaler mellom kommunene.

Sømna kommunale kulturskole driver godt og variert, og har mange elever fra Trælnes.

Barnehage.

Berg Barnehage ble bygget først på åttitallet som et initiativ fra Berg Husmorlag og gitt videre til Sømna kommune for drift. Her var innbyggere fra Trælnes også aktive med pengeinnsamling og dugnadsinnsats for å få bygget barnehagen, og de fikk vedtektsfestet at barn fra Trælnes skulle ha rett til plass på lik linje med barn fra Sømna. Etter hvert som kampen om barnehageplass i Berg barnehage ble sterkere har dette vært problematisk, og enkeltpersoner fra Sømna har prøvd å ta fra oss denne retten. Det er en usikkerhet rundt retten til barnehageplass, med diskusjoner og forhandlinger på kommunalt nivå, og en evig kamp for småbarnsforeldre når avtalene sies opp før de utløper og reforhandles. Oppsigelsestiden på barnehageavtalen er nå to år.

Helsetjenester.

Med dagens valgfrie fastlegeordning kan innbyggere velge fastlege der de ønsker og mange fra Trælnes benytter legetilbudet og det fysikalske tilbudet i Sømna. Fra tidligere hørte Trælnes til Sømna legedistrikt. Gravide og barn fra Trælnes følges opp av helsestasjonen i Sømna. En nylig gjennomført økonomianalyse i Sømna viser et høyt nivå på bruk av lege og fysioterapi i forhold til innbyggertall. Det skyldes antagelig ekstra bruk fra innbyggere fra Trælnes. Det drives et godt

forebyggende og rehabiliterende tilbud med fysioterapi behandling i grupper både i ekstra oppvarmet basseng og med pilates som innbyggere fra Trælnes også deltar på.

Når det gjelder eldreomsorg har innbyggerne fra Trælnes mindre valgfrihet. Vi har ingen avtale eller rett til sykehjemsplass eller hjemmesykepleie fra Sømna. Noen eldre melder flytting til lettstelte leiligheter i Sømna, og noen flytter til omsorgsboliger i Sømna. Her stiller vi sist i køen, men Sømna er førstevalget for de aller fleste. Dette er en usikker og dårlig løsning for bygdas innbyggere. Det satses mer på hjemmebaserte tjenester innen eldreomsorg, og responstiden ved trykksalarm vil være langt under det halve fra Sømna i forhold til om tjenesten skal rykke ut fra Brønnøy. Sømna kommune har en aktiv hjemmebasert omsorgstjeneste tett på kommunegrensen som innbyggerne på Trælnes med fordel burde vært en del av, også av samfunnsøkonomiske hensyn.

Innbyggerne på Trælnes er brukere av kommunale tjenester i Sømna kommune, og ønsker derfor å være en fullverdig del av Sømna kommune med forutsigbare rettigheter.

Grensejustering og innbyggernes mening.

Utfordringen for i innbyggere på Trælnes er at de har en tilhørighet til Sømna og bruker de kommunale tjenester i Sømna kommune, og er tett knyttet til næringslivet i Sømna. Det gjelder barnehage, skole, kulturskole, helsestasjon og helsetjenester så langt det er mulig, samt annen frivillig deltagelse i nærmiljøet og servicetjenester i Sømna. Dette er stort sett tatt positivt i mot fra innbyggere i Sømna, men av og til opplever innbyggere fra Trælnes å bli beskyldt for å være snyltere på nabokommunen, noe som er svært ubehagelig og lite ønskelig.

Kommunens oppgave er å gi innbyggerne gode og forutsigbare tjenester, og legge til rette for innbyggernes deltagelse og medbestemmelse om utformingen av tjenestetilbudet i demokratiske valg. Slik situasjonen er for innbyggerne på Trælnes er de satt utenfor sine demokratiske rettighet til å påvirke innholdet i tjenestetilbudet de bruker. Et økonomisk oppgjør kommunene i mellom skaper konflikt, usikkerhet og innebærer unødig arbeid og administrasjon. Det blir feil at det skal være slik over tid. Det har negative konsekvenser for utviklingen av Trælnes som bosted. Formålet med en kommunetilhørighet er ikke oppfylt for innbyggerne på Trælnes.

Ny grense er derfor foreslått til å følge grensen mellom G.nr 75, Trælnes og G.nr. 76, Rodal. Det vil ikke være noe bebyggelse tett på den foreslåtte grensen, som i hovedsak går i ulendt fjellterreng.

I 1977 ble det foretatt en annen grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner i forbindelse med at kommunene ble delt. Da ble Hongset bygda i Velfjord flyttet fra Sømna til Brønnøy kommune. Grensejustering på Trælnes har også vært diskutert mange ganger tidligere. I over 20 år har det vært antydning at en kommunesammenslåing er nært forestående, og vil løse problemene for bygda. Brønnøy kommune arrangerte grendemøter rundt om i kommunen for noen år siden. Vi etterlyste tilrettelegging av nye boligtomter og engasjement for stedsutvikling av Trælnes. Vår appell til Brønnøy kommunes representanter den gang var: «*Sats på oss eller slipp oss til Sømna!*». Lite har skjedd siden. Sist grensejusteringsspørsmålet var oppe til debatt på Trælnes ble arbeidet lagt til side fordi man forventet at kommunereformen som nå er i gang ville føre til sammenslåing av Brønnøy og Sømna kommuner. Nå er det klart at Sømna og de andre små kommunene har sagt nei til en storkommune på Sør-Helgeland. Vi vil derfor be om at denne grensejusteringen gjennomføres med positiv velvilje fra alle berørte parter.

En arbeidsgruppe og leder i Trælnes Krets Vel har jobbet med saken siden november 2016.

Saken er drøftet på åpent møte 11.12.16 i regi av Trælnes Krets Vel med skriftlig invitasjon om å delta til alle husstander i bygda. 23 av 25 frammøtte ønsket videre utredning av saken.

Første del av søknaden med kartforslag til ny grense er sendt alle husstander 30.01.17 med beskjed om hvor de kan få tilgang til hele søknaden.

Saken ble behandlet på årsmøte til Trælnes Krets Vel 12. februar 2017. Av 25 frammøtte støttet 18 personer søknaden, mens 7 personer støttet ikke søknaden. Årsmøtet fikk over 2/3 flertall støtte til å sende søknaden.

Saken har vært omtalt i lokalavisen, og belyst fra begge sider med intervju av begge ordførerne, av vi som fremmer søknaden og en motstander av søknaden.

Innbyggerne i nabogrenda Rodal ble informert i eget informasjonsskriv først i februar.

Arbeidsgruppa har hatt møte med ordførerne i begge kommuner.

Underskriftslistene blir lagt fram på medlemsmøte sist i april.

Underskriftskampanje.

Arbeidsgruppa har foretatt en kartlegging og samlet underskrifter fra innbyggere på Trælnes. I utgangspunktet har vi besøkt alle husstander på g.nr. 74 og g.nr. 75. og foretatt opptelling ut fra dette. Bygda er oversiktlig og vi vet hvem alle er, og hvor de som har skrevet under bor. Vi har fått telefonbeskjed fra en familie om at de ikke ønsket forespørsel til noen i familien om støtte til søknaden, og det er respektert. Disse 10 voksne er registrert blant de som ikke støtter søknaden. Det er ungdommer som har folkeregistrert adresse på Trælnes, men som er under utdanning og bor andre steder, og disse er ikke spurt og ikke tatt med i opptellingen. Det er noen som har bosatt seg på Trælnes og ikke kommet med i folkeregisteret for 2016, og disse er tatt med i underskriftslistene. Listene er basert på de som bor i bygda nå, og er over 18 år.

Kartleggingen omfatter 127 personer over 18 år som blir direkte berørt av denne grensejusteringen.

Vi har litt over 2/3 flertall for å fremme søknad om denne grensejusteringen, dvs 86 innbyggere har skrevet under støtte til søknaden. Av de 41 som ikke har underskrevet på listene er det noen som ikke vil ta stilling i saken og ikke markere standpunkt, og noen er klare motstandere.

Av motforestillinger som har kommet fram kan nevnes:

- Identitetsfølelse som Brønnøyværing er viktig, og ønske om at alt skal være som det er.
- Har tro på og forventning om kommunesammenslåing i nær framtid så det er bortkastet tid.
- Søknaden kan framskynde en kommunesammenslåing som ikke er ønskelig.
- Mest hensiktsmessig å tilhøre den største kommunen.
- Anser ikke usikkerhet rundt skole og barnehageavtaler som realistiske problemstillinger.
- Mangel på boligtomter største problem i forhold til manglende stedsutvikling.

Vi kan også oppsummere vår kartlegging med at det er en stor overvekt av yngre familier med barn i skolealder som støtter søknaden. 89 % av foreldre til elever i grunnskolen støtter søknaden. ca. 80 % av de som ikke støtter søknaden er over 50 år. Av landbruksforetakene er det 8 av 11 som støtter søknaden. Underskriftene ligger vedlagt søknaden til Fylkesmannen i Nordland.

Brønnøysunds Avis fortok en uoffisiell meningsmåling når de skrev om saken 17. februar, og spurte leserne: Hvor hører Trælnes hjemme, Brønnøy eller Sømna? Det godtas bare en stemme på hver IP adresse. 25.mars hadde 1267 personer stemt, 73 % for Sømna og 27 % for Brønnøy. Dette er et godt bilde på den generelle oppfatningen i distriktet, og stemmer godt overens med vår undersøkelse.

Vi har foretatt en kartlegging av innbyggernes mening om denne saken, og mener vi kan vise til et godt flertall for en grensejustering. I og med at saken har vært diskutert grundig flere ganger tidligere også, mener vi den er godt debattert i bygda. Vi viser til inndelingslova §8 som gir innbyggere rett til å fremme grensejusteringssøknad, og håper søknaden behandles i tråd med de demokratiske rettigheter til påvirkning av egen situasjon denne loven gir innbyggere.

Vi håper på en positiv behandling av søknaden.

Med vennlig hilsen

Trælnes Krets vel og arbeidsgruppa ved

Reidun Sletten, Bente Solvold Hauan og Per Ståle Hauan,

Trælnes , 07.04.2017.

8920 Sømna.

Fra: reisle@online.no[reisle@online.no]

Dato: 07.04.2017 12:48:53

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: Søknad om grensejustering på Trælnes mellom Brønnøy og Sømna kommuner.

Jeg viser til telefonsamtale med saksbehandler Robert Isaksen om innsending av søknad elektronisk. Vedlagt følger søknad om grensejustering, underskriftslistes og følgebrev. Jeg ber om bekreftelse på at søknaden er mottatt. Med hilsen Reidun Sletten, Trælnes, 8920 Sømna.

Brønnøy kommune
8900 Brønnøysund

Trælnes, 10.04.11

Mottatt FM-NO

15 APR. 2011

Søknad om folkeavstemming vedrørende grenseregulering mellom Sømna og Brønnøy.

Årsmøtet i Trælnes Krets Vel har behandlet en sak om grenseregulering mellom Brønnøy og Sømna som innebærer at Trælnes skolekrets flyttes over til Sømna kommune. Flertallet på årsmøtet har bedt styret søke kommunen om at det holdes en rådgivende folkeavstemming om saken.

Trælnes Krets Vel har utredet saken tidligere og det er en sak som har vært diskutert i kretsen mange ganger. Det er forholdet til skolegang og barnehageplasser i nabokommunen som gjør saken aktuell. Trælnes Krets Vel har i alle år jobbet for å sikre en trygg og langsiktig barnehage og skoletilhørighet i Sømna kommune. Barn fra Trælnes har sitt oppvekstmiljø i Sømna kommune både når det gjelder skole, barnehage og fritidsaktivitet. I høst la rådmannen i Brønnøy fram forslag om å flytte Trælnes elever til byskolen for å spare penger. Politikerne avviste heldigvis forslaget og sto ved de avtaler som er inngått om skolegang i Sømna kommune, det setter vi stor pris på. Men det viser hvor sårbar avtalen er. Avtalen om barnehageplass i Sømna kommune har også vært under press, men da fra Sømna kommunes side. Mange i Sømna ønsker at Trælnesværingene skal stille etter Sømnaværingene i barnehagekøen.

Nå står vi foran et nytt valg, og nye personer skal forholde seg til avtaler med Sømna kommune. Det skaper uro og bekymring. Vi vurderer det slik at en varig løsning med grenseregulering kan være veien å gå. Men vi ønsker å ha et klart bilde av hvordan meningen om dette er på Trælnes før vi arbeider videre med en evt. grenseregulering. Vi søker derfor kommunen om at de holder en rådgivende folkeavstemming om saken ved høstens kommunevalg. Vi bidrar gjerne med praktiske løsninger på gjennomføringen.

Kopi Fylkesmannen i Nordland, v/Tor Sande

Med hilsen
Trælnes Krets Vel

Inger Kjarstad
Leder

Gunhild Buvik
Nestleder

Gunn-Inger Flatmo
Styremedlem

Andreas Aspundvik Berg
Kass.

Reidun Sletten
Skr.

Sømna kommune

8920 Sømna

Saksb.: Tor Sande
e-post: fmnotos@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 16 20
Vår ref: 2017/6428
Deres ref:
Vår dato: 02.11.2017
Deres dato:
Arkivkode: 311

Vedrørende søknad om grensejustering - Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune - Ber om uttalelse

Det vises til vedlagte søknad om grensejustering fra Trælnes Krets Vel datert 07.04.17.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets tilskrev 09.05.17 fylkesmennene der det ble bedt om å oversende en oppdatert oversikt over alle initiativ om grensejusteringer i fylket.

Fylkesmannen besvarte henvendelsen 09.06.17. I denne tilbakemeldingen opplyste vi at det p.t. var syv grenseendringssaker basert på lokalt initiativ, blant annet søknaden fra Trælnes Krets Vel.

I kommunal- og moderniseringsdepartementets brev hit av 12.10.17 bes det om mer informasjon om grensesaken Brønnøy-Sømna, herunder saken omfang og kommunenes synspunkter, før videre prosess avgjøres.

Vi har bedt Brønnøy kommune om svar på en rekke spørsmål. Dersom Sømna kommune har opplysninger av betydning for den videre behandlingen av søknaden bes dette opplyst.

Søknaden om grensejustering bes forelagt kommunestyret til uttalelse.

Når saken er tilstrekkelig opplyst vil den bli oversendt departementet for videre behandling. Det vil da bli avgjort om det skal igangsettes utredning på grunnlag av innbyggerinitiativet fra Trælnes Krets Vel, jf. inndelingslova §§ 8 og 9.

Med hilsen

Egil Johansen (e.f.)
Kommunal- og beredskapsdirektør

Tor Sande
underdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Brønnøy kommune
Rådhuset
8905 Brønnøysund

Saksb.: Tor Sande
e-post: fmnotos@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 16 20
Vår ref: 2017/6428
Deres ref:
Vår dato: 02.11.2017
Deres dato:
Arkivkode: 311

Vedrørende søknad om grensejustering - Overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune - Ber om uttalelse

Det vises til vedlagte søknad om grensejustering fra Trælnes Krets Vel datert 07.04.17.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets tilskrev 09.05.17 fylkesmennene der det ble bedt om å oversende en oppdatert oversikt over alle initiativ om grensejusteringer i fylket.

Fylkesmannen besvarte henvendelsen 09.06.17. I denne tilbakemeldingen opplyste vi at det p.t. var syv grenseendringssaker basert på lokalt initiativ, blant annet søknaden fra Trælnes Krets Vel.

I kommunal- og moderniseringsdepartementets brev hit av 12.10.17 bes det om mer informasjon om grensesaken Brønnøy-Sømna, herunder saken omfang og kommunenes synspunkter, før videre prosess avgjøres.

På bakgrunn av departementets ønske om mer informasjon bes kommunen opplyse om antallet innbyggere som blir omfattet av en eventuell grensejustering. Det bes videre opplyst om arealets størrelse og om kommunale bygg/ instalasjoner i det aktuelle området. Det er også av interesse om kommunen kan si noe om hvilke økonomiske konsekvenser en grensejustering vil få.

Andre forhold av betydning for den videre behandlingen av søknaden bes opplyst.

Søknaden bes forelagt kommunestyret til uttalelse.

Når saken er tilstrekkelig opplyst vil den bli oversendt departementet for videre behandling. Det vil da bli avgjort om det skal igangsettes utredning på grunnlag av innbyggerinitiativet fra Trælnes Krets Vel, jf. inndelingslova §§ 8 og 9.

Med hilsen

Egil Johansen (e.f.)
kommunal- og beredskapsdirektør

Tor Sande
underdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Sømna kommune
Rådmannen

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 BODØ

Vår ref:
2017/254-3

Arkivkode
002

Saksbehandler
Øystein Johannessen, direkte tlf:

Dato
13.12.2017

Vedr. søknad om grensejustering - overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy til Sømna kommune- ber om uttalelse.

Vi viser til brev fra Fylkesmannen i Nordland.
Sømna kommune vil behandle saken i formannskapet medio januar og i kommunestyret 14. februar. Deretter vil vi sende vår uttalelse til Fylkesmannen i Nordland.

Dette til orientering.

Med hilsen

Øystein Johannessen
rådmann

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Fra: Øystein Johannessen[oystein.johannessen@somna.kommune.no]

Dato: 13.12.2017 16:17:42

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: Vedr. søknad om grensejustering -overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy ti Sømna kommune- ber om uttalelse.

18310: Vedr. søknad om grensejustering -overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy ti Sømna kommune- ber om uttalelse..DOCX

Fra: Gro Steen[gro.steen@somna.kommune.no]

Dato: 1. mar 2018 09:49:45

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune

Vedlagt følger vedtak fra Sømna kommune vedr. grensejustering – Trælnes – Brønnøy kommune

Mvh

Gro Steen
formannskapssekretær
Sømna kommune

75015010/9056154

19649: Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune.PDF

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 BODØ

Melding om vedtak

Vår ref:
2017/254-5

Saksbehandler:
Øystein Johannessen

Dato
01.03.2018

Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune

Kommunestyret i Sømna har fattet følgende vedtak:

- 1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.*
- 2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.*
- 3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.*
- 4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som kommunen.*

Vedlagt følger utskrift av saken.

Med hilsen

Gro Steen
formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
20/18	Sømna formannskap	07.02.2018
7/18	Sømna kommunestyre	14.02.2018

Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune

Vedlegg

- 1 Brev fra Fylkesmannen vedr. søknad om grensejustering.
- 2 Kopi av søknad om grensejustering.

Rådmannens innstilling

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.

Saksprotokoll i Sømna formannskap - 07.02.2018

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.

3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.

Saksprotokoll i Sømna kommunestyre - 14.02.2018

Behandling:

Roy Helge Dahle la på vegne av SP fra følgende forslag til nytt pkt. 4.

4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som kommunen.

Gunder Strømberg TVPL ba om gruppemøte.
Gruppemøte ble innvilget av avholdt.

Votering:

Ordføreren tok først opp Dahles forslag til nytt pkt. 4.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Deretter tok ordføreren om innstillingen med det allerede vedtatte pkt. 4.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.
4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som kommunen.

Bakgrunn

Bakgrunnen for denne saken er at Trælnes vel i brev til Fylkesmannen i Nordland datert 7.4.2017 har søkt om en grensejustering som innebærer en overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune. Dette innbyggerinitiativet er fremmet med medhold i § 8 i Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (Inndelingslova).

Fylkesmannen har i brev datert 2.11.2017 bedt Sømna kommune om å uttale seg om søknaden, og man ber om at saken blir behandlet i kommunestyret. Når søknaden er tilstrekkelig belyst vil den bli oversendt departementet for videre behandling, og det vil da bli avgjort om det skal igangsettes utredning på grunnlag av innbyggerinitiativet.

Det er to bestemmelser i Inndelingslova som er relevante i denne saken. Disse gjengis i sin helhet her.

§ 8 Innbyggerinitiativ

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om grensejustering eller grensefastsetjing kan fremjast av innbyggjarar og grunneigarar i dei kommunane søknaden gjeld, av næringsdrivande som har sin registrerte forretningsstad der og av kommunestyret eller fylkestinget i dei kommunane eller fylkeskommunane søknaden gjeld.

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om samanslåing eller deling kan berre fremjast av kommunestyret eller fylkestinget sjølv i dei kommunane eller fylkeskommunane endringsforslaget gjeld.

Departementet kan på eige initiativ utgreie spørsmål om grenseendring eller grensefastsetjing.

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om grenseendring eller grensefastsetjing skal vere skriftleg og grunngitt, og må innehalde forslag til nye grenser. Søknaden skal sendast Fylkesmannen i det området saka gjeld. Fylkesmannen skal så snart som råd orientere kommunane eller fylkeskommunane om søknaden.

§ 9 Saksutgreiing

Departementet avgjer om det skal setjast i gang utgreiing på grunnlag av initiativ etter § 8 og tar i tilfelle stilling til kva som er nødvendig omfang av denne. Avgjerd etter første punktum er ikkje enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav b. Avgjerd om ikkje å setje i gang utgreiing bør likevel bli grunngitt i samsvar med reglane i forvaltningslova § 25 og kan påklagast i samsvar med reglane i forvaltningslova kapittel VI.

Departementet kan avvise søknad frå søkjarar som ikkje har initiativrett. Avvisinga skal vere skriftleg og grunngitt.

Kommunale, fylkeskommunale og statlege forvaltningsorgan skal gi nødvendige opplysningar og i rimeleg utstrekning medverke ved saksførebuinga, etter oppmoding frå den som gjer utgreiinga. Før det blir gjort vedtak om grenseendring eller grensefastsetjing, skal dei kommunane eller fylkeskommunane saka gjeld, få uttale seg. I saker om samanslåing eller deling må kommunestyret eller fylkestinget sjølv uttale seg.

Søknaden fra Trælnes Vel er underskrevet av 86 av grendas innbyggere. Det er noe uklart hva som er det korrekte antall innbyggere i grenda. Trælnes Vel opererer med 127 innbyggere, mens valg.no oppgir at det i Trælnes Krets finnes 153 stemmeberettigede. For detaljene i søknaden vises det til vedlegg i saken.

Vurdering

I sin vurdering av søknaden om grensejustering har administrasjonen lagt vekt på følgende forhold:

- Trælnes som del av regionen
- Næringsmessige forhold
- Økonomiske forhold
- Premisser for grensejusteringen

Trælnes som del av regionen

Grenda Trælnes ligger nært inntil Sømna kommune. Kjørelengden fra 60-sonen ved den nordlige innkjøringen til Trælnes til Nordstraumen bru, som markerer den nordlige grensen for Sømna

kommune, er på ca 2,4 kilometer. I den andre retningen, mot Brønnøysund, er kjørelengden til grenda Vedal på ca 10 kilometer. Dette innebærer at Trælnes med sin nærhet til Berg og resten av Sømna kommune etter en grensejustering vil inngå i en sammenhengende og funksjonell kommune som strekker seg fra Vennesund i sør til Trælnes i nord. Denne regionen er kompakt og knytter sammen innbyggerne på et relativt avgrenset område (i den store sammenheng), den utgjør et næringsmessig konsistent område, barn i grenda går i hovedsak på skole i Sømna kommune og innbyggerne i området gir gjennom innbyggerinitiativet, som et flertall av den voksne befolkningen har undertegnet, uttrykk for en identitetsmessig tilhørighet med Sømna-samfunnet. Trælnes-grenda er en aktiv og vital grend som vil yte positive bidrag til kulturliv, sosiale forhold og til frivilligheten i kommunen.

Næringsmessige forhold

Landbruk er hovednæringen i Sømna og vi er en av fylkets mest landbruksavhengige kommuner. Vi er den kommunen i Nordland med størst produksjonsinntekter fra landbruket. Store deler av næringslivet i Sømna er bygget opp som støtteapparat til landbruksnæringen i form av TINE avd Sømna, regnskapskontor, bygningsplanlegging, avløserlag, entreprenører av ulike typer, maskinfirma, kraftforleverandører, mm.

- Gårdbrukerne i Sømna er satsingsvillige, og har hatt flere bruksutbygginger med støtte fra Innovasjon Norge enn noen annen kommune i fylket de siste 15 år (80 stk). Gårdbrukere i Søndre del av Brønnøy er like aktive og i samme periode har 9 av de 11 brukene bygget ut driftsbygningene sine.
- Gårdbrukere i dette geografiske området har et tettere samarbeid med gårdbrukere i Sømna enn gårdbrukere i egen kommune.
- Gårdbrukerne på Trælnes dekker i stor grad sitt behov for innkjøp av varer og tjenester fra bedrifter/næringsliv i Sømna.
- Gårdbrukerne på Trælnes er medlemmer i Sømna bondelag og Sømna produsentlag. Den Nasjonale Landbrukspolitikken er de siste årene lagt om slik at hver kommune har større frihet til å utforme egen politikk. Sømna kommune utarbeider sin landbrukspolitik i samråd med styrene i Sømna bondelag og Sømna produsentlag. Denne politikken vil følgelig kun gjelde en del av medlemsmassen. En sammenslåing vil forenkle og forbedre eksisterende praksis.
- Den næringsmessige sammensetningen på Trælnes er tilnærmet lik det vi har Sømna, i motsetning til Brønnøy som har en stor andel øvrig næringsliv som gjør at avhengigheten av landbruket er mye mindre enn i Sømna og på Trælnes.

Økonomi og tjenesteproduksjon

En grensejustering som omsøkt vil ha en rekke økonomiske konsekvenser. Administrasjonen har ikke foretatt en millimeterpresis konsekvensberegning av de økonomiske implikasjoner. Noen av konsekvensene blir omtalt i det følgende.

Økte inntekter:

I søknaden fra Trælnes krets opplyses det at det bor ca 150 mennesker i kretsen, av disse er 23 grunnskoleelever og 13 barnehagebarn. Ved å legge dem til Sømnas innbyggere vil Sømna få ca. 8-9 mill mer i skatt og rammetilskudd. Det er da ikke tatt hensyn til økning i andre kriteriedata enn folketall. Inntektene fra eiendomsskatten vil gitt dagens sats øke.

Inntektsbortfall:

Her er det hentet tall (oppgis i hele tusen) i fra regnskapet til Sømna for 2016:

• Korttidsopphold SOS	5
• Refusjon Barnehagebarn	1 536
• Refusjon spes.underv. barnehage	82
• Refusjon skoleelever	2 000
• Skoleskyss	148
• Kulturskole (2017)	42

Økte utgifter:

- Interkommunalt samarbeid der utgiftene fordeles etter folketall vil øke. Dette gjelder f.eks. IT og legevakt.
- Menighet: Konfirmasjon og ungdomsklubben Lime blir som i dag da de får tjenestene i fra Sømna.
- Helsestasjon: betjenes fra Sømna i dag, ingen endring.
- Lege: Fritt legevåg. Grovt anslag at det kan utgjøre max 50'.
- Teknisk: Vatn, feiing, renovasjon og avløp til selvkost. Brann, veier og gatelys kan gi økt utgift anslagsvis på 230'.

Konsekvenser innenfor pleie og omsorg

Eiendommen Lille Reinfjord eies av Brønnøy kommune og brukes innenfor rusomsorgen. Det må avklare noen formalia ved en grensejustering, da Brønnøy kommune etter en grensejustering vil være grunneier på Sømna kommunes grunn.

Innenfor pleie og omsorg vil en grensejustering få konsekvenser og ventelig gi økt trykk innenfor sykehjemsplasser, avlastning for barn og unge, og tilbudet innen rus og psykiatri.

Samlede konsekvenser på PLO-området må inngå i den samlede konsekvensutredning som administrasjonen mener må inngå i den videre saksutredning fra nasjonale myndigheters side.

Premisser for grensejustering

Administrasjonen legger til grunn at en grensejustering bør innvilges gitt visse premisser. Disse omtales kort nedenfor:

- Det legges til grunn at innbyggerne på Trælnes reelt ønsker en overføring til Sømna kommune. Innbyggerinitiativet er et uttrykk for det. Administrasjonen anbefaler at det gjennomføres en oppfølgingsundersøkelse for å få frem et presist bilde av hva alle innbyggerne i grenda Trælnes ønsker.
- Grensejusteringen skal være presist beskrevet. Det er et krav i loven. Søknaden fra Trælnes Vel imøtekommer dette kravet.
- Økonomiske konsekvenser av grensejusteringer bør belyses grundig i oppfølgingen av søknaden, blant annet fra fylkesmannens side med bistand fra Sømna kommune (og Brønnøy?)
- En grensejustering bør styrke den interne sammenhengen i det geografiske området man ønsker å bli en del av.

Samlet vurdering

Trælnes Vel har tatt et viktig initiativ for at innbyggerne i grenda Trælnes skal kunne bli en del av Sømna kommune. Administrasjonens samlede vurdering er at initiativet bør støttes. I den samlede vurderingen legger administrasjonen vekt på følgende:

- Trælnes hører geografisk, kulturelt og næringsmessig sammen med Sømna kommune.
- Et flertall av innbyggerne støtter initiativet.
- Initiativet øker folketallet i Sømna. Det er en styrke for Sømna.
- De økonomiske konsekvenser, som ikke er fullt ut utredet enda, indikerer en positiv effekt for Sømna kommune.

Fra: Sande, Tor[fmnotos@fylkesmannen.no]
Dato: 02.03.2018 11:30:45
Til: **FMNO - Dokumentasjonssenteret brukerstøtte
Tittel: VS: Angående grenseendring mellom Brønnøy og Sømna

Bes ført på sak 2017/6428.

–

Med hilsen

Tor Sande

underdirektør || kommunal- og beredskapsavdelinga

Fylkesmannen i Nordland

tlf: 75531620

fmnotos@fylkesmannen.no

www.fmno.no

[twitter](#) || [facebook](#)

Fra: Sande, Tor

Sendt: fredag 2. mars 2018 11:30

Til: 'Magnar Solbakk' <magnar.solbakk@bronnoy.kommune.no>

Emne: SV: Angående grenseendring mellom Brønnøy og Sømna

Hei.

Viser til din henvendelse. Jeg har prøvd å ringe deg opp.

Vårt oppdrag er basert på KMDs henvendelse hit i brev av 12.10.17.

Om Brønnøy og Sømna kommuner sier departementet dette:

«Saken gjelder Trælnes krets i Brønnøy kommune. Departementet ber om mer informasjon om denne saken, herunder sakens omfang og kommunens synspunkter, før videre prosess avgjøres».

Hva vi i første omgang ber om fremgår av vårt brev av 2.11.17 til kommunen.

Reglene for innbyggerforslag som du sikter til, finner vi i kommuneloven § 39a. Bestemmelsen stiller som kjent krav til oppslutning for å få en sak opp til politisk behandling. Jeg tror ikke at du trenger å vurdere saken opp mot de krav som gjelder. Dette fordi det her er departementet som gjennom Fylkesmannen har bedt om mer informasjon i saken. Det skader imidlertid ikke at kommunen opplyser hvor stor oppslutningen om grensejustering har blant kommunens innbyggere. Det kan kanskje bli aktuelt senere å arrangere en form for folkeavstemning i saken.

Håper dette er avklarende.

–

Med hilsen

Tor Sande

underdirektør || kommunal- og beredskapsavdelinga

Fylkesmannen i Nordland

tlf: 75531620

fmnotos@fylkesmannen.no

www.fmno.no

[twitter](#) || [facebook](#)

Fra: Magnar Solbakk [<mailto:magnar.solbakk@bronnoy.kommune.no>]

Sendt: fredag 2. mars 2018 11:02

Til: Sande, Tor <fmnotos@fylkesmannen.no>

Kopi: Pål Trælvik <pal.traelvik@bronnoy.kommune.no>; Johnny Hanssen

<johnny.hanssen@bronnoy.kommune.no>

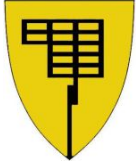
Emne: Angående grenseendring mellom Brønnøy og Sømna

Til fylkesmannen

Spørsmål – Er det, eller har det tidligere vært, nevnt noe antall eller % innbyggere som må tilslutte seg ei grensejustering? Og er det, eller har det tidligere vært, krav om 2 % eller 300 underskrifter for plikt til å ta stilling til et forslag?

Orientering - På spørsmål gjennomgikk rådmannen i Brønnøy, i formannskapet 7. februar, status og framdrift på saken. Ut fra dette vil saken komme opp til politisk behandling i Brønnøy, i formannskapet 14. mars og i kommunestyret 21. mars 2018. Dette også etter at Sømna kommunestyre hadde sin behandling 14. februar, samme dag som også Brønnøy kommunestyre hadde sitt første møte på nyåret.

Mvh Magnar Solbakk
kulturkonsulent

Brønnøy kommune

Politisk sekretariat

Fylkesmannen i Nordland
Statens hus, Moloveien 10,
8002 BODØ

Att. Tor Sande

Melding om vedtak

Vår ref.:

2017/812-4

Saksbehandler:

Magnar Solbakk

Dato:

27.03.2018

Uttalelse om eventuell overføring av Trælnes-området, fra Brønnøy til Sømna kommune

Det vises til siste møte i Kommunestyret, der følgende vedtak ble fattet:

Saksprotokoll i Kommunestyret - 21.03.2018

Vedtak:

1. Brønnøy kommune og Sømna kommune tilhører en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres av myndighetene – på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer «ufrivillig liten».
2. Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælnes krets er delt i synet på kommunetilhørighet.
3. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.
4. Trælnesområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring. En endring av grense vil også medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.
5. Rådmannen i Brønnøy må se på tjenestesamarbeidet med de andre kommunene på Sør-Helgeland dersom det samme tjenestesamarbeidet skal legges til grunn for fragmentering av Brønnøy kommune.
6. Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til reelle samtaler om sammenslåing av de to kommunene – dette også i henhold til Fylkesmannens anbefaling i saken om kommunereform på Sør-Helgeland og kommunaldepartementets anbefaling når det gjelder større og mer robuste kommuner.

Postadresse:
Rådhuset
8905 BRØNNØYSUND

Besøksadresse:
Sivert Nielsens gate 24

Telefon: 75 01 20 00
Telefaks: 75 01 20 01

Bankkto.: 4534 05 00117
Org.nr.: 964 983 291

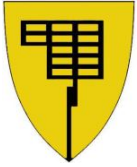
E-post:
postmottak@bronnøy.kommune.no

Internett:
www.bronnoy.kommune.no

Med hilsen

Aina H. Slotterøy
formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Brønnøy kommune
Plan og utvikling

Arkivsaksnr.: 2017/812-3
Saksbehandler: Magnar Solbakk

Saksfremlegg

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
13/18	Formannskapet	14.03.2018
13/18	Kommunestyret	21.03.2018

Uttalelse om eventuell overføring av Trælnes-området, fra Brønnøy til Sømna kommune

Vedlegg:

- 1 Brev fra Fylkesmannen i Nordland.
- 2 Brev fra Trælnes Krets Vel
- 3 Søknad fra Trælnes Krets Vel

Saksprotokoll i Kommunestyret - 21.03.2018

Behandling:

Representant Magnar Solbakk (AP) ble kjent inhabil etter KL § 40.3.b.

Representant Aasa Storlien (SP) kom med følgende forslag til nytt pkt. 5 slik:

Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til et enda nærmere samarbeid fremover, bl.a. felles landbruksjeneste.

Representant Siv Aglen (SP) kom med følgende forslag på vegne av AP og V slik:

Nytt punkt 5:

Rådmannen i Brønnøy må se på tjenestesamarbeidet med de andre kommunene på Sør-Helgeland dersom det samme tjenestesamarbeidet skal legges til grunn for fragmentering av Brønnøy kommune.

Pkt 5 blir pkt 6. Følgende legges til på slutten av pkt 6:

.... og kommunaldepartementets anbefaling når det gjelder større og mer robuste kommuner.

Votering:

Formannskapet innstilling pkt. 1-4 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering mellom forslaget fra representant Aglen og Storlien ble Aglen sitt forslag vedtatt mot 6 stemmer

Nytt pkt. 6 ble vedtatt mot 6 stemmer.

Vedtak:

1. Brønnøy kommune og Sømna kommune tilhører en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres av myndighetene – på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer «ufrivillig liten».
2. Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælnes krets er delt i synet på kommunetilhørighet.
3. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.
4. Trælnesområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring. En endring av grense vil også medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.
5. Rådmannen i Brønnøy må se på tjenestesamarbeidet med de andre kommunene på Sør-Helgeland dersom det samme tjenestesamarbeidet skal legges til grunn for fragmentering av Brønnøy kommune.
6. Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til reelle samtaler om sammenslåing av de to kommunene – dette også i henhold til Fylkesmannens anbefaling i saken om kommunereform på Sør-Helgeland og kommunaldepartementets anbefaling når det gjelder større og mer robuste kommuner.

Saksprotokoll i Formannskapet - 14.03.2018**Behandling:**

Representant Magnar Solbakk (AP) ble kjent inhabil etter KL § 40.3.b.

Enstemmig vedtak:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Brønnøy kommune og Sømna kommune tilhører en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres av myndighetene – på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer «ufrivillig liten».
2. Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælnes krets er delt i synet på kommunetilhørighet.

3. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.
4. Trælnessområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring. En endring av grense vil også medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.
5. Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til reelle samtaler om sammenslåing av de to kommunene – dette også i henhold til Fylkesmannens anbefaling i saken om kommunereform på Sør-Helgeland.

Rådmannens innstilling:

1. Brønnøy kommune og Sømna kommune tilhører en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres av myndighetene – på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer «ufrivillig liten».
2. Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælness krets er delt i synet på kommunetilhørighet.
3. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.
4. Trælnessområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring. En endring av grense vil også medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.
5. Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til reelle samtaler om sammenslåing av de to kommunene – dette også i henhold til Fylkesmannens anbefaling i saken om kommunereform på Sør-Helgeland.

Saksopplysninger:

Trælness Krets Vel har tatt initiativ til å få overført grendene Trælness og Reinfjord Lille, fra Brønnøy kommune til Sømna kommune. Dette i brev til fylkesmannen, 7.4.2017. I kommunal- og moderniseringsdepartementets brev (12.10.2017) til fylkesmannen i Nordland bes det om mer informasjon om grensesaken Brønnøy – Sømna, herunder sakens «*omfang og kommunenes synspunkter, før videre prosess avgjøres.*»

Fylkesmannen i Nordland skriver bl.a. i sitt brev til Brønnøy kommune, 02.11.2017: «*På bakgrunn av departementets ønske om mer informasjon bes kommunen opplyse om antallet innbyggere som blir omfattet av en eventuell grensejustering. Det bes videre opplyst om arealets størrelse og om kommunale bygg / instalasjoner i det aktuelle området. Det er også av interesse om kommunen kan si noe om hvilke økonomiske konsekvenser en grensejustering vil få. Andre forhold av betydning for den videre behandlingen av søknaden bes opplyst...*»

Fylkesmannen forutsetter at saken eller «*Søknaden bes forelagt kommunestyret til uttalelse.*» - På spørsmål gjennomgikk rådmannen i Brønnøy, i formannskapet 7. februar, status og framdrift på

saken. Ut fra dette vil saken komme opp til politisk behandling i Brønnøy, i mars 2018. Dette også etter at Sømna kommunestyre hadde sin behandling 14. februar. – Da Fylkesmannen i Nordland også har oversendt et brev til Sømna kommune den 02.11.2017, men noe kortere i formen enn brevet til Brønnøy. Herunder: *«Dersom Sømna kommune har opplysninger av betydning for den videre behandlingen av søknaden bes dette opplyst. Søknaden om grensejustering bes forelagt kommunestyret til uttalelse.»*

Fylkesmannen i Nordland skriver tilslutt i sitt brev til Brønnøy kommune, 2.11.2017: *«Når saken er tilstrekkelig opplyst vil den bli oversendt departementet for videre behandling. Det vil da bli avgjort om det skal igangsettes utredning på grunnlag av innbyggerinitiativet fra Trælnes Krets Vel, jf. Inndelingslova §§ 8 og 9.»* - Brønnøy kommune sin ambisjon er å få saken tilstrekkelig opplyst i første runde.

I § 8 (om initiativrett) i «Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova)» står det bl.a. følgende: *«Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om samanslåing eller deling kan berre fremjast av kommunestyret eller fylkestinget sjølv i dei kommunane eller fylkeskommunane endringsforslaget gjeld. Departementet kan på eige initiativ utgreie spørsmål om grenseendring eller grensefastsetjing.»* - Ut fra dette har Brønnøy kommunestyre innflytelse over sakens utvikling, slik vi tolker loven.

Grensen mellom Brønnøy og Sømna har vært relativt stabil. Da Brønøe Commune ble opprettet i 1837 var det med utgangspunkt i Brønøe prestegjeld – dvs. kirkesognene Brønøe, Velfjord og Vik. I 1875 skilles Velfjord ut som egen kommune. Fra 1.1.1901 blir Vik egen kommune og i 1940 blir navnet endret til Sømna. Fra 1.1.1923 blir Brønnøysund utskilt som egen «bykommune». 1.1.1964 blir kommunene Brønnøysund, Brønnøy, Sømna, Velfjord; samt Tosen og Vassbygda i Bindal kommune sammenslått til «storkommunen» Brønnøy.

1.1.1977 skilles Sømna igjen fra Brønnøy kommune – dette med støtte fra storkommunen. Hongsetbygda forblir i Brønnøy. Det var i 1975/76 liten stemning i Trælnesområdet for å bli med over til nye Sømna, men Trælnes var samtidig den valgkretsen som ved folke-avstemningen hadde størst %-vis oppslutning om å beholde storkommunen Brønnøy. (Dvs. at Sømna ikke skulle skilles ut som egen kommune).

De to tidligere grenseendringene til fordel for Brønnøy; Vassbygda / Tosbotn og Hongsetbygda; hadde sin årsak i nye veiforbindelser. Dette kan ikke sies å være relevant problemstilling mellom Brønnøy og Sømna. Likevel, Trælnes Vel begrunner en hundre år gammel hendelse som en nyhet: *«Seinere (1907) kom det bru over Nordstrømmen og kontakten mellom begge sider av denne strømmen ble knyttet sammen på en ny måte. Denne nye kommunikasjons muligheten har avgjørende betydning for at det er behov for en grensejustering.»* - Bruforbindelsen over Nordstrømmen kom for 110 år siden (1908), 11 år før de to første bilene kom til Sør-Helgeland i 1919. Vel har brua blitt skiftet ut med ei ny og breiere bru samt påkoblet gang og sykkelvei, men det er ingen nyhet.

Viktige motiver fra de som ønsker grensejustering for Trælnes / Reinfjord lille er: *”På bakgrunn av at det pågående arbeidet med kommunereformen ikke ser ut til å føre fram til en storkommune i området, ser vi det som nødvendig at denne grensejusteringen foretas til beste for innbyggerne på Trælnes og bygdas videre utvikling.”* Videre sies det at *”... innbyggerne på Trælnes henter det meste av kommunale tjenester gjennom tilbudet Sømna kommune har til sine innbyggere. ... vi mangler imidlertid demokratiske rettigheter til medbestemmelse og påvirkning av utforming av disse tilbudene. ...”* Viser til vedlagt søknad.

Vurdering:

I det videre vil Brønnøy kommune vurdere og drøfte følgende fire forhold:

1. Felles bo-, service- og arbeidsregion.
2. Berørte innbyggere.
3. Arealets størrelse og kommunale bygg / installasjoner i det aktuelle området.
4. Økonomiske konsekvenser en eventuell overføring vil få.

1. Felles bo-, service- og arbeidsregion:

Brønnøy kommune og Sømna kommune er en del av en felles bo-, service- og arbeidsregion. Strømmen og den lille fjordarmen mellom Trælnes og Berg er ingen «Berlinmur», men i noen tilfeller kan kommunegrenser være en ulempe for de som bor nær den. Samtidig kan også forholdet beskrives som «midt i smørøyet» - der en kan høste det beste fra begge kommuner.

Sør-Helgeland er en geografisk og historisk enhet. Småbyen Brønnøysund (ca. 5050 innb.) er for de fleste et sentralt og naturlig regionsenter, med bl.a. administrasjon, handel, service, videregående skole, flyplass, hurtigruteanløp, Brønnøysundregistrene, m.m. Likevel, på grunn av avstander og topografi, sprenger Sør-Helgeland i dag rammen for en praktisk og naturlig bo-, arbeids- og serviceregion. Tre av fem kommuner trenger minst ei ferje for å komme til regionsenteret. Slik er det ikke mellom Brønnøy og Sømna.

Næringslivet er i dag primært regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Tross regionens mang- foldig arbeids- og næringsliv – så er tendensen fortsatt at vi primært er en råstoffleverandør. Trælnes krets er et godt og viktig område for jordbruk, som produserer for et regionalt / nasjonalt marked. I Brønnøy utgjør primærnæringer 7,2 % av de sysselsatte, mens det for Trælnes var tallet 13,9 % og for Reinfjord Lille 33,3 %.

For sekundærnæringer var tallene mer jevnlike - 15,6 % for Brønnøy, mens tallene for de to bygdene er 15,2 og 15,2. For private tjenestenæringer 32,8 % for Brønnøy, mens Trælnes har 21,5 % og Reinfjord Lille 24,2 %. Når det gjelder offentlig forvaltning og annen tjenesteyting så var tallene for Brønnøy 43,8 %, mens tallene for Trælnes 49,4 % og for Reinfjord Lille 27,3 %. – Selv om dette er tall fra folketelling 2001, så viser tallene at de fleste arbeider utafør kretsen.

Gårdsbrukene er middels store, men forutsetter ofte at en eller begge ved et familiebruk også har annet arbeid. – Derfor er det viktig med et mangfold av arbeidsmuligheter, slik det i større grad er i Brønnøy. Kommunen har en vekst på 830 innbyggere (+11,6 %) fra 1996 til 2016, mens Sømna har en nedgang på minus 5,3 % i samme periode. I Brønnøy er det en gjennomsnittlig reiseavstand på 7,3 km – for å nå 5000 innbyggere, mens Sømna har 21,9 km. Bredden i arbeidslivet vises også på SSB sin «sårbarhetsindikator», som er positiv for Brønnøy med 9,9; mens Sømna har 24,6, Vega 26,2, Vevelstad 32,5 og Bindal 50,8.

Pendling er nødvendig og viktig for å sikre kompetanse og bosetning. I 2016 har Brønnøy 16,7 % utpendling (herav til 106 til sokkelen i sør) og 12,5 % innpendling. Sømna har 28,7 % utpendling og 20,1 % innpendling. Det er også en betydelig arbeidspendling mellom Sømna og Brønnøy. SSBs pendlingstall for 2015 viser at 167 arbeidstakere pendler fra Sømna til Brønnøy; i 2014 var det 193. Vi antar at de fleste av disse pendler i overkant 30 km eller mer, til Brønnøysund.

Tallene viser også at 113 arbeidstakere pendler fra Brønnøy til Sømna, for 2014 var tallet 95. Vi antar at en del av disse bor i område Trælnes, slik at en grenseendring vil medføre at pendlingen fra Brønnøy til Sømna vil bli redusert i statistikken. Reiser i egen kommune blir ikke definert som pendling. Ved en grenseendring vil innpendling fra Sømna til Brønnøy øke – da flere innbyggere i Trælnes-området også arbeider i Brønnøysund.

Diskusjonen om kommunestruktur var en av hovedsakene i 2016 med bl.a. «felles» kommunestyre(r) med de fire andre på Sør-Helgeland. På et tidlig tidspunkt ble det klart at det ikke ble noen frivillig sammenslåing av kommuner i regionen. Vi oppfatter også at innbyggerne er rimelig godt fornøyd med kommunenes velferdstjenester. Samtidig er sentralisering, befolkningsnedgang og alderssammensetning grunnlag for bekymring. Rekruttering, spisskompetanse, økonomi og utviklingskraft kan også være ei utfordring, både for store og små kommuner.

Vi skal vokte oss vel for å gjøre noe analyse eller vurdering av en nabokommune, men de fleste oppfatter nok Sømnas skilsmissen fra Brønnøy i 1977 som positiv. Den ble også støttet av folkevalgte organ i «storkommunen». – I dag tyder mye på at folk i Brønnøy (både et flertall av befolkning, næringsliv og folkevalgte) er mer positiv til kommunesammenslåing, enn folk i nabokommunene. Dette innenfor rammen av naturlige bo-, arbeids- og serviceregioner. Med bakgrunn i demokratiske prinsippet om frivillighet, så forble også den største kommunen Brønnøy «ufrivillig liten».

Ofte har felles utfordringer knyttet til «generalistkommunen» blitt søkt løst gjennom interkommunalt samarbeid. I følge fylkesmannen i Nordland sitt «Kommuneark Vedlegg til tilrådning om kommunestruktur i Nordland» (2016) så har Brønnøy 44 ulike interkommunale samarbeidsrelasjoner, hvorav 11 på regionrådsnivå, 14 på høyere nivå, og 19 ordninger på lavere nivå. Sømna inngår i 31 interkommunale ordninger, hvorav 11 på regionrådsnivå, 11 på høyere nivå og 9 på lavere nivå. I den siste analysen (2018), som rådmennene har gjort, ser det ut til å være 50 interkommunale relasjoner. Regionen Sør-Helgeland har et typisk sentrert samarbeidsmønster – der mange av ordningene er i regionsenteret. Det betyr at folk i Trælnes krets, uansett kommunetilhørighet, også i framtida må forholde seg til det interkommunale samarbeidet.

Kommunene ser det som ønskelig å forsterke og videreutvikle det interkommunale samarbeidet på Sør-Helgeland, som svar på felles utfordringer. Dette også for å svare på kommunereformens fire utfordringer: Velferdstjenester, samfunnsutvikling, økonomi og lokaldemokrati. «Eksperutvalget for kommunereform» hadde også satt opp 10 kriterier for kommunene: 1. Tilstrekkelig kapasitet; 2. Relevant kompetanse; 3. Tilstrekkelig distanse; 4. Effektiv tjenesteproduksjon; 5. Økonomisk soliditet; 6. Valgfrihet; 7. Funksjonelle samfunns-utviklingsområder; 8. Høy politisk deltakelse; 9. Lokal politisk styring; og 10. Lokal identitet.

I fylkesmannens tilrådning om kommunestruktur (29.9.2016) står det: «Fylkesmannen vurderer at Brønnøy langt på vei vil innfri målene i reformen ved å fortsette som egen kommune. Brønnøy har en viktig rolle i forhold til tjenesteleveranser til i omkringliggende kommuner.» I fylkesmannens kommentar til Sømna heter det bl.a.: «Tjenestenes størrelser gjør dem sårbare ved fravær eller vakanser og det vil være vanskelig å sikre og utvikle spesialisert kompetanse. ... Fylkesmannen anbefaler at kommunene på Sør-Helgeland arbeider videre med reformprosessen med mål om å danne en ny kommune.»

Konklusjon 1:

Brønnøy og Sømna er en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer ufrivillig liten.

2. Antall innbyggere som blir berørt:

Saken berører mange mennesker og betydelige ressurser. Saken bør oppfattes som langt mer enn en enkel grensejustering. Alle innbyggere bor i en kommune og en kommunens forutsetninger er innbyggere. Ut fra dette vil det overraske om et folkevalgt organ ikke ønsker å beholde eller øke kommunens innbyggertall. En endring av grense kan potensielt også ha betydning for innbyggeres hverdag.

§ 8 i Inndelingsloven omhandler Initiativretten, som i dette tilfelle «... *innbyggjarar og grunneigarar i dei kommunane søknaden gjeld, ...*» - Initiativretten i § 8 tilkommer en avgrenset gruppe personer, virksomheter eller organer. Det forutsettes at underskriftsaksjonen og brev fra Trælnes Krets Vel er dekkende for initiativretten – dette på bakgrunn av fylkesmannens og departementets oppfølging av saken.

Det samme forhold gjelder Kommunelovens § 39 a som stiller krav om oppslutning for å få en sak opp til politisk behandling. Her er det departementet som gjennom Fylkesmannen har bedt om mer informasjon og at saken skal behandles av kommunestyret. «

1. Innbyggerne i kommunen eller fylket kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet. Kommunestyret eller fylkestinget plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 2 prosent av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen eller 500 i fylket alltid tilstrekkelig. Kommunestyret eller fylkestinget tar selv stilling til om forslaget gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet.»

Trælnes Krets Vel hevder i brev til Sømna kommune (07.04.17): «*Underskrifter fra 86 innbyggere ligger ved søknaden til Fylkesmannen. Det utgjør litt over 2/3 flertall av innbyggerne på Trælnes som er over 18 år, og som ønsker å forandre kommunetilhørighet.*» Det samme i brev til Brønnøy kommune (07.04.17). I brev av 6.1.2018 til Brønnøy kommunestyre sies det også at «*Søknaden er støttet av et ca. 2/3 flertall av innbyggerne som bor fast på Trælnes.*» Rådmannen i Sømna skriver bl.a.: «*Det er noe uklart hva som er det korrekte antall innbyggere i grenda. Trælnes Vel opererer med 127 innbyggere, mens valg.no oppgir at det i Trælnes Krets finnes 153 stemmeberettigede. ...*»

Alle med bosted Trælnes blir berørt av en grenseendring. Derfor bør flertallet være betydelig og grunnlaget tydelig. I forbindelse med kommunereformen (2016) var mange opptatt av frivillighet. I et demokratisk perspektiv er frivillighet underbygd med gode verdier som gyldighet og pålitelighet. 86 personer har underskrevet på oppropet fra Trælnes Krets Vel. Ved gjennomgang av underskriftsliste er det fem personer vi ikke finner i manntallet for Trælnes krets, våren 2017. Trælnes og Reinfjord Lille er en valgkrets, mens skolekretsen innbefatter også bygda Rodal. Under valgkretser i matrikkelen ligger Rodal under Trælnes, men ved valg har Rodal sitt stemmelokale vært på Skomo (nå Syltern).

I følge kommunens tall og valg.no var det 153 stemmeberettigede i Trælnes krets under stortingsvalget 2017. Med utgangspunkt i antall underskrifter – så er befolkningen i Trælnes krets delt i synet på eventuell overgang til Sømna. Dette kommer enda sterkere fram ved at skolekretsen Trælnes ønskes splittet, ved at nabobygda Rodal blir i Brønnøy, mens Trælnes og

Reinfjord Lille ønskes over til Sømna. Det er også kommet fram at enkelte har følt seg presset til å skrive under på oppropet, bl.a. under argumentasjonen: «Det gjelder å berge Berg skole». – De fleste vil vel det!?

Før dette, som det framgår i notatet fra aksjonskomiteen: *«Trælnes skolekrets hadde egen grendeskole fram til 1959. Da ble alle grendeskolene i området nedlagt og flyttet til Berg sentralskole. Brønnøy kommune var også aktivt med på denne løsningen med en felles skole på Berg som innbefattet Trælnes området, selv om skolen lå i nabokommunen. Brønnøy kommune bidro med penger til bygging og satte krav om at den nye felles skolen skulle plasseres tett på kommunegrensen av hensyn til elevene fra Trælnes...»* I avtale mellom Brønnøy og Sømna ble elever fra Trælnes sikret skolegang i Sømna (ved Berg skole og Vik skole). – Slik har det nå vært i 59 år, og slik kan det fortsette være. Ikke uten diskusjon, men slik er demokratiet.

De siste kommunestyreperiodene har det vært en omfattende og gjentagende skolediskusjon i Sømna. Der mange har oppfattet dette som en «nord-sør konflikt» i Sømna – der muligens Berg skole «har vært truet». Folk på Trælnes har hatt demokratiske muligheter til å delta i den åpne diskusjonen, i skolens foreldreorganisering, og ved uttalelser. – Men, vi ser ikke bort fra at en ny velgergruppe fra Trælnes krets vil kunne styrke den nordre delen i en eventuell «nord-sør konflikt» i Sømna.

Samtidig ligger det også en sterk politisk og økonomisk kraft i en langsiktig samarbeidsavtale mellom Sømna kommune og Brønnøy kommune. Dette er nettopp tilfelle for barn og ungdom fra Trælnes Krets. Folk på Trælnes har hatt innflytelse på slike samarbeidsavtaler. Brønnøys ordfører igjennom 13-14 år, Kjell Trælnes (også bonde på Trælnes), var bevist den krafta som lå en slik interkommunal avtale. Da også Brønnøy skulle diskutere skolestrukturen (og «snu alle steiner») i 2014 – så ble Trælnes fort tatt ut av diskusjonen. Underforstått = vi har en langsiktig avtale med Sømna kommune.

Barne- og elevprognose for Brønnøy (utarbeidet 02.10.2017 for høst 2018) viser for område Trælnes 27 barn og ungdom i skole, mens det i barnehagegruppa er 14 barn. I skolealder for deles det slik på fødselsår: 2012 – 1, 2011 – 6, 2010 – 4, 2009 – 1, 2008 – 5, 2007 – 2, 2006 – 3, 2005 – 2, 2004 – 0, 2003 – 3. I barnehagegruppa er det følgende tall: 2017 – 2, 2016 – 2, 2015 – 3, 2014 – 2, 2013 – 5.

Folkevalgte i både Brønnøy og Sømna, har i 60 år hatt en felles oppfatning og delt den med *«Foreldre i Trælnes Krets ser Berg skole som sin nærskole og saken handler om tilhørighet til et oppvekstmiljø hvor elevene også er aktive i fritidsaktiviteter på kveldstid knyttet til klassekamerater fra skolemiljøet.»*

Like sikker er vi ikke på påstanden til Trælnes Vel om at nedgang i barnetall skyldes kommunegrense og skolekonflikt: *«Det er naturlig å knytte den store nedgangen i barnetallet i kretsen til denne konflikten, for det har vært en pågående belastning for barnefamiliene. På ti år er elevtallet omtrent halvert fra 49 elever i 2005 til 24 elever i 2015, ...»* - Etter det vi ser av prognoser (gjengitt i Sømnas skolestrukturdokument, 2017) så er det nettopp i Berg / Trælnes området at veksten er: Førsteklassing knyttet til Vik er 6 (2016/17), 7 (2017/18), 8 (2018/19), og 1 (2019/20). Førsteklassinger knyttet til Berg er 19 (2016/17), 18 (2017/18), 13 (2018/19), og 14 (2019/20). En slik ubalanse i disfavør av sør i Sømna kan neppe skyldes kommunegrense og skolestrid. Spesielt når alt tyder på at unnfangelsen av disse skolebarn foregikk 6-7 år før de begynte på skolen.

Skolestrukturen i Sømna er nå slik at 1.-4. klasse går på Berg skole og 5.-10. klasse går på Vik skole. Dette er Brønnøy kommune tilfreds med og en er forsiktig med å blande seg inn i «indre anliggender» i nabokommunen. Noe også Brønnøy kommune sin administrative høringsuttalelse (10.03.2017) gir et uttrykk for: «... Vårt perspektiv på dette er at elevene våre på Trælnes skal ha et forsvarlig og godt skoletilbud. Ut fra det Brønnøy kommune kan se ut fra Sømna's utredning av alternativer, er det ingenting som tyder på at Trælneelevenes opplæringstilbud blir svekket. Det vil derfor være i Brønnøy kommunes interesse, uavhengig av valg av alternativer som skissert i utredningen, å videreføre avtalen med Sømna., Avtalen og samarbeidet med Sømna angående dette har vært formålstjenlig og god for begge kommuner. ...» - Muligens har en politisk uttalelse vært tydeligere angående alternativ.

Det er som Trælnes Vel sier – det er mange relasjoner til Sømna. Men det er også mange relasjoner, ikke bare mellom Trælnes og Berg, men også mellom Brønnøy og Sømna. Arbeidspendling og de interkommunale tiltakene bekrefter dette. Herunder felles legevakt. Innenfor kulturlivet er det også et nært samarbeid. Trælnes mannskor, består av folk fra Sømna, Trælnes og folk nærmere Brønnøysund. Nordstømmen trekkspillklubb har ukentlige fellesøvelser med Velfjord trekkspillklubb – de er vel nå egentlig en felles trekkspillklubb. Sømna IL har også Trælnes som naturlige rekrutteringsområde, men også folk fra Brønnøysund deltar i Sømna IL og omvendt.

Trælnes området består av gårdsbruk og noen mindre boligområder, herunder flere byggeklare boligtomter. Jordbruket har igjennom de siste 60-70 år vært igjennom ei sterk mekanisering og effektivisering. Det har også preget bosetningen i distriktsNorge. Antall innbyggere på Sør-Helgeland er omtrent den samme i dag som for 120 år siden, bare det at folk i større grad har bosatt seg i tettbebyggelse. Skulle vi ha fulgt utviklingen ”som i Norge ellers” – så skulle vi ha vært rundt 30.000 innbyggere på Sør-Helgeland.

Folketallet på Reinfjord Lille var i 1801 – 25, i 1900 – 62, og 2001 – 75. Tallene for Trælnes er i 1801 – 34, i 1900 – 191, og i 2001 – 167. Ved Folketellinga i 2001 var det i alt 242 innbyggere i Trælnes området. I aldersgruppa 0-5 år var det 27 barn. Fra 6-15 år var det 57, mens det var 10 i aldersgruppa 16-19 år. Fra 20-29 år var det 17. Den største gruppa, fra 30-49 år, hadde 77 personer. Deretter 50-59 år med 24 og gruppa over 60 år hadde 30 personer. – Vi anslår at det nå i 2018 bor ca. 220 innbyggere i Trælnes området.

§ 10 i Inndelingsloven omtaler «Innbyggjarhøyring»: «Kommunestyret bør innhente innbyggjarane sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje ved folkerøysting, opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte.» - Usikkert om kommunen nå skal ta et slikt initiativ, når saken allerede er sendt over til fylkesmannen / departementet. Men, hvis saken går videre – så er det naturlig at Brønnøy kommune har hovedansvaret for denne høringa og at den foregår etter demokratiske prinsipper. Der alle skal høres.

Konklusjon 2:

Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælnes krets er delt i synet på kommunetilhørighet. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.

3. Arealets størrelse og kommunale bygg / installasjoner i det aktuelle området

I Brønnøy bygdebok, bind 1 (2009) står det bl.a. følgende om Trælnes (G.nr. 75): *”Ut fra jordregisteret fra 2006, er Trælnes den gården i Brønnøy som har størst jordbruksareal med 1778,1 dekar. Bruk 1 er her det største med litt over 200 dekar. Totalarealet 5340,8 dekar. Noen stor skogsgård er ikke Trælnes, for produktiv skog ligger på litt under 600 dekar.”*

Om Reinfjord Lille (G.nr. 74) står det bl.a. følgende i Brønnøy bygdebok (2009): *”Arealmessig er dette den største gården i Brønnøy med 11630,3 dekar etter jordregisteret fra 2006. Jordbruksarealet oppgis til 1182,2 dekar, mens produktiv skog utgjør 2479,8 dekar. Det betyr at annen skog, myr, og ikke minst fjell, utgjør en god del. Hele 4821,3 dekar tilhører bruk 4. I jordbruksareal er dette bruket og bruk 1 jamnstore.”*

Brønnøy kommune eier bruk 1 på Reinfjord lille, men leier ut jorda samt boliger. Det er ca. 3,6 km med kommunale veier i området. Vannforsyninga til Trælnes og Sømna nord kommer fra Kvervet (Vassbotn). Sømna forestår kommunal vannforsyning mens Brønnøy kommune har ansvar for de kommunale avløpsanleggene med tilhørende rensetrinn. Dersom Trælnes går til Sømna mister de sin nåværende vaktberedskap fra Brønnøy brann- og redningsvesen.

Deler av gården Reinfjord Lille, bruk 1 som Brønnøy kommune eier, har igjennom 127 år huset fire institusjoner. Før det – det starta med at 3 gårdsbruk ble slått sammen. Dette ble til Brønnø barnehjem (1891-1916). Fortsatte som Fredheim ungdomsskole (folkehøgskole) (1918-1970). Deretter ble det Brønnøytunet (1978-1994) – fram til iverksettelse av HVPU-reformen. Foreløpig sist i rekka: Vefsn landbruksskole – avdeling Sømna (1995-2001). – Nå i 2018 er det 100 årsjubileum for Fredheim ungdomsskole på Reinfjord Lille. Brønnøy kommune er aktør ved jubileet.

Reinfjord Lille, en betydelig eiendom og ressurs. Eiendommen(e) som Brønnøy kommune disponerer har et areal på 4.434 dekar og en bygningsmasse på 4.087 m². Gården ble gitt i gave fra Nordland fylkeskommune til kommunene på Sør-Helgeland, 1.5.2006. Brønnøy kommune har det formelle eierskap. Det har i lengre tid vært arbeidet med økt aktivitet ved anlegget, herunder til asylmottak samt boligsosial handlingsplan. Sistnevnte vil være vanskelig om anlegget ligger i en annen kommune.

På Reinfjord Lille er det lokalisert en rekke kulturanlegg / - aktiviteter. Sømna IL etablerte på slutten av 1980-tallet lysløype i Kvervet. Denne ble modernisert i 2001-2003 og utvidet til over 4 km. Det er også bygd dagsturhytte (1994, 60 m²) og en liten barneskibakke samt anskaffet moderne løypemaskin. Rundt 200 deltar i den årlige skikarusellen i Kvervet. Til skianleggene i Kvervet er det gitt spillemidler og det er etablert et godt samarbeid mellom Brønnøy kommune og Sømna IL. Anleggene er med i Brønnøys ”anleggsplan for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg”. Kommunen bidrar årlig med kulturmidler samt støtte til ekstraordinære tiltak. Brukere av anlegget er både brønnøyværing og sømnaværing.

Fredheimhytta Lidarende (som nå eies av Brønnøy kommune) ble bygd i 1925. Den ble restaurert på slutten av 1980-tallet. De siste femten årene har ei venneforening, av bl.a. tidligere elever og ansatte på Fredheim, tatt seg av hyttas drift og vedlikehold samt forbedringer i og rundt hytta. En løypetrase inn til hytta vil også øke tilgjengeligheten og skape nye muligheter for økt aktivitet, både ved hytta og ved skiløypa. Brønnøy kommune har etter beste evne forsøkt å støtte opp om venneforeningas dugnadsarbeid.

Området Trælnes og Reinfjord Lille har svært gode kvaliteter som et friluftsområde. Få eiendommer har så mange startsteder for fjelltrimmål: Med utgangspunkt i P-plassen i Kvervet når en fire fjelltrimmål på en god måte. De er Trælneshatten, Krokneshesten, Grønlihalsen og Rypptinden. Her er det eventyrlig utsikt over Helgelandskysten, fra topper på rundt 600 moh. Fjelltrimmen i Brønnøy har mellom 24.000 – 30.000 bestigninger pr. år, til 18 topper. Toppene i Trælnes-området er blant de mest populære.

Også til Trælnes kapell og gravplass (på grensen mot Rodal) gis det kommunal støtte via Brønnøy Fellesråd, som drifter anleggene. Mange av de som er gravlagt på Trælnes kommer også fra bygdene Krokå, Kroknes, Karijord og Rodal. Brønnøy kommune arbeider nå med en ny kulturminneplan «101 kulturminner». I Trælnes-området er det 4-5 kulturminner med i planen, herunder Fredheim med Rødstua, Stabburet og Lidarende. – Her som ellers i Brønnøy, er mye og det meste dugnad.

Konklusjon 3:

Trælnesområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring.

4. Økonomiske konsekvenser en eventuell overføring vil få for Brønnøy

Alle lever i en kommune og folk er en ressurs. Innbyggere gir inntekter og utgifter. Flere innbyggere gir økte inntekter og økte utgifter. Slik skal det være for en organisasjon som har som hovedoppgave å gi velferdstjenester. Noen stordriftsfordeler er det, men utgiftene brukes på innbyggerne. Erfaringsmessig bruker større kommuner mindre på administrasjon pr. innbygger, mens små kommuner bruker relativt mer.

En kommune skal gi trygghet, trivsel og utvikling. Som innbyggere teller vi med, stadig oftere telles vi. Ser at Sømna kommune forventer økonomisk fortjeneste, mens Brønnøys tilnærming er at det over tid er et ”nullsums spill”. For Brønnøy kommune kan eventuelt det å miste innbyggere til Sømna bety en økonomisk endring på rundt 10 millioner kroner.

Det vil åpenbare bli mindre utgifter for Brønnøy: til skoleplasser og barnehageplasser i Sømna samt mindre til spesialundervisning, skoleskyss og kulturskole. Den største tjenesten i enhver kommune er omsorgssektoren, men også vanskeligst å beregne på kretsnivå (uten å gå på individnivå). Ellers blir det mindre utgifter til tekniske tjenester, til kapell og gravplass, kulturmidler og andre kulturanlegg. I tillegg blir det noe mindre utbetaling fra Brønnøy til Sør-Helgeland regionråd (fordeles etter folketall).

Brønnøy kommune forventer også at rundt kr. 14.000.000,- i lån overføres Sømna, som utgjør folket på Trælnes sin prosentvise andel. Kapitalkostnadene blir rundt 1 mill. kr. mindre pr. år. Brønnøy kommune vil få mindre inntekter i form av overføringer på inntektsrammene og mindre i eiendomsskatt (kr. 500.000 i 2018). Brønnøy vil samtidig få økte utgifter ved at rimelige boliger på Reinfjord Lille vanskelig kan brukes i kommunens boligsosiale handlingsplan.

De mest iøynefallende utgiftene er de byråkratiske transaksjonskostnadene, som oppstår ved bytte av kommune. Byråkratisk merarbeid knyttet til grenseendring – møter og reiser, papirmessig overføring av folk, endring av geodata og matrikkel, endring av kart. Anslår et «engangsbeløp» på kr. 2.000.000,-. Brønnøy kommune forutsetter at disse utgiftene følger innbyggerne – dvs. at Sømna tar disse ekstrautgiftene. Eventuell videre prosess med info,

folkemøter, høring, og folkeavstemning. Anslår et «engangsbeløp» på kr. 1.000.000,-. Brønnøy kommune forutsetter at fylkesmannen eller departementet tar disse utgiftene.

Konklusjon 4:

En eventuell overføring av Trælnessområdet til Sømna vil bety en overføring av betydelige menneskelige og økonomiske ressurser. At den ene kommunen blir litt mindre og den andre blir litt større bedrer ikke den totale økonomien. Under forutsetning av at inntektssystemet er rimelig rett og at folk i Trælnessområdet er som folk flest i Brønnøy, så skal det ellers ikke ha store konsekvenser for økonomien. Men, en endring av grense vil medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.

Fra: Elin Aspaas Nilsen[elin.a.nilsen@brønnøy.kommune.no]

Dato: 27.03.2018 09:00:44

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: Melding om vedtak - Uttalelse om eventuell overføring av Trælnes-området, fra Brønnøy til Sømna kommune

Oversender vedtak fra møte i Brønnøy kommunestyre den 21. mars 2018.

Deres ref: 2017/6428.

God påske.

Med hilsen
Elin Aspaas Nilsen
Politisk sekretariat
Brønnøy kommune

Til fylkesmannen i Nordland
v/Tore Sande
Moloveien 10
8002 Bodø

Trælnes, 05.04.18.

Fra Trælnes Krets Vel
v/ Reidun Sletten
Trælnes
8920 Sømna

Ang. Sak om grensejustering på Trælnes mellom Brønnøy og Sømna kommune.

Saken er nå behandlet i kommunestyrene. Vedlagt ligger vår uttalelse til saksbehandlingen i Brønnøy kommune, som ble sendt kommunestyrepolitikerne på e-post.

Vi ønsker at Trælnes krets inkluderes i Sømna kommune. Bygda Trælnes ligger geografisk så tett på Sømna at det er naturlig å hente alle kommunale tjenester der og vi har en sterk tilknytning til lokalmiljøet i Sømna Kommune. Det er derfor en helhetlig vurdering som ligger bak initiativet. Vi ønsker å ha demokratiske rettigheter til å påvirke tjenestetilbudet, og bli oppfattet som fullverdige innbyggere i vårt nærmiljø.

Før saksbehandlingen startet var vi i kontakt med saksbehandlerne og opplyste at vår søknad inneholdt en feil på antall innbyggere på Trælnes. Vi har hentet opplysninger om innbyggertallet fra SSB, da vi ikke har hatt tilgang til folkeregisteret. Feilen skyltes at vi trodde at Trælnes og Reinfjord Lille tilhørte samme grunnkrets. Det gjør de ikke. I tillegg til 150 personer på Trælnes fikk vi i ettertid oppgitt at det er registrert 49 personer på Reinfjord Lille. Tilsammen blir dette 199 personer. Vi har regnet med at Brønnøy kommune ville komme med et oppdatert tall fra folkeregisteret i sitt svar til Fylkesmannen, men ser med forundring i saksutredningen at de bare anslår innbyggertallet til å være 220 personer. Dette er et for høyt anslag og bidrar til at underskriftskampanjen fremstår med lavere oppslutning enn det i realiteten er.

Vi har basert vår underskriftskampanje på vår lokalkunnskap om de som er fastboende på Trælnes, men de som er borteboende har vi ingen oversikt over. Vi beklager hvis dette ikke har kommet tydelig nok fram i alle sammenhenger. Det er imidlertid beskrevet i punktet om underskriftskampanje i søknaden, og omtalt muntlig overfor saksbehandler og kommuneledelse. Vi har kartlagt 127 personer over 18 år, og har 86 underskrifter. 41 personer har enten ikke villet ta stilling i saken eller er motstandere av en grensejustering. Dette mener vi er et godt flertall for å fremme søknaden. Brønnøy kommune tar derimot den borteboende befolkningen, hovedsaklig studenter som ikke er spurt, til inntekt for sitt nei-standpunkt i sin saksutredning. Dette er direkte feil i saksbehandlingen.

Landbruket får stor oppmerksomhet i saksutredningen som den lokale hovedarbeidsplassen. 8 av 11 landbruksforetak støtter søknaden. Landbruket er sterkere knyttet til Sømna enn til Brønnøy, og et godt flertall fra denne næringen ønsker en overgang til Sømna kommune.

Brønnøy kommune lager et voldsomt regnestykke over kostnadene ved en grensejustering uten at det ser ut til å være i tråd med føringer i Inndelingsloven. De utelater også at dagens ordning innebærer administrative merkostnader til møtevirksomhet og forhandlinger om kostnadene ved å leie skole og barnehageplasser i nabokommunen. Det er enighet om at Trælnes elevene bør gå på skole i Sømna, men det er stadig vekk uenighet mellom kommunene om hva det skal koste. Det trues med oppsigelse av avtalen i forhandlingene. Dette skaper usikkerhet og er problematisk for befolkningen på Trælnes. Tallene i saksframlegget bekrefter at det har vært en halvering av elevtallet på Trælnes over en ti-årsperiode slik vi har påpekt. Samtidig avvises denne utviklingen i saksframlegget ved å vise til vekst i elevtallet på Sømna side av grensen på Berg. Vekst på Sømna side av grensen og nedgang på Brønnøys side av grensen viser at kommunegrensen er problematisk for bygda Trælnes.

Saksframlegget omtaler splitting av Trælnes skolekrets, men dette er sterkt overdrevet. Rodal som er en liten nabobygd har ca. 10 voksne fastboende og ingen barn hverken i barnehage eller grunnskole. De vil i liten grad påvirkes av en grensejustering. Elever fra Rodal gikk lenge på skole i Brønnøysund, men søkte seg over til Sømna. Det er ingenting som tilsier at evt. framtidige barn ikke kan gå på skole i Sømna.

Ønske om helsetjenester som hjemmesykepleie, eldreomsorg og sykehjemsplass i Sømna kommune omtales ikke i saksframlegget fra Brønnøy kommune, men muntlig har vi blitt oppfordret til å fremme forslag om at Brønnøy også kjøper disse tjenestene fra Sømna for befolkningen på Trælnes. Vi tror det blir vanskelig å bli enig om pris på et slikt tilbud, og mener en grensejustering er bedre.

Saksframlegget viser til betydelige ressurser på Trælnes uten å komme konkret inn på hva det er og den økonomisk betydning. Brønnøy kommune har ikke investert i bygninger i bygda. Det har imidlertid Sømna kommune med sitt vannverk med moderne renseanlegg for drikkevann til Trælnes, nordre del av Sømna og meieriet på Berg.

Eiendommen Reinfjord Lille som var en gave fra Nordland Fylkeskommune i 2006 til kommunene på Sør-Helgeland får stor oppmerksomhet i saksframlegget. Meningen var at den skulle være til nytte for hele distriktet. Slik fungerer det ikke. Brønnøy trekker fram sitt bolig sosiale program med billige boliger på Reinfjord Lille eiendommen. Det blir feil at det plasseres personer med behov for hjelp til sosial tilpassing og integrering i nærmiljøet, når nærmiljøet befinner seg i nabokommunen. Det fremgår av saksframlegget at boligmassen er viktig for kommunen. En av beboerne tente på firemannsboligen på eiendommen slik at den brant ned til grunnen i november 2017. Kommunen har sagt de ikke vil bygge den opp igjen, noe de hadde gjort hvis bygningene hadde stor betydning.

En grensejustering er et gammelt ønske på Trælnes, og har vært diskutert i mange år. Det ble forsøkt å få kommunen til å holde rådgivende folkeavstemming om temaet ved valget i 1999 og i 2011 uten at vi fikk gjennomført det.

Vi er uenige i Brønnøy kommunes konklusjon i saken, og etterlyser konkret svar på innbyggertall og kommunale bygninger/instalasjoner fra Brønnøy kommune. På bakgrunn av at kommunereformen også la opp til justering av uhensiktsmessige grenser, ber vi om videre utredning av saken for å få gjennomført denne mindre grensejusteringen.

Med hilsen Reidun Sletten, Bente Solvold Hauan og Per Ståle Hauan
fra arbeidsgruppa for grensejustering og Trælnes Krets Vel.

Kommentarer til Brønnøy kommunes saksframlegg om grensejustering:

- Brønnøy kommune prøver å bagatellisere den gode oppslutningen vi har hatt om underskriftskampanjen og søknaden om grensejustering ved å si at befolkningen på Trælnes er delt. Ja, den er delt, men den er ikke delt på midten, men derimot med et stort flertall for en grensejustering. Vi har beskrevet på siste side i vår søknad hvordan vår kartlegging har foregått, og også formidlet det muntlig til saksbehandler og kommuneledelse. Kartleggingen gjelder de som bor fast på Trælnes. Vi har ikke hatt tilgang på navnelister, og derfor ikke hatt mulighet til å spørre den borteboende befolkningen som er registrert på Trælnes. Det reduserer imidlertid ikke flertallet blant de fastboende. Saksframlegget sår tvil om oppslutningen om innbyggerinitiativet ut fra at ordet «fastboende» ikke er nevnt i et av følgebrevene, det er imidlertid nøye beskrevet i søknaden. Kommunen tar alle borteboere til inntekt for sitt nei standpunkt, uten at de har undersøkt hva de borteboende mener, dette er direkte feil. Her vil det være både ja , nei og vet ikke stemmer. Av det 127 som bodde på Trælnes i februar, mars 2017 har vi fått 86 underskrifter, 41 personer er registrert som ikke støtter initiativet, noen er klare motstandere, andre vil ikke ta stilling i saken. Ut over dette er det en gruppe personer som bor andre steder, i hovedsak studenter som fortsatt er folkeregistrert på Trælnes som ikke er med i vår kartlegging. Folketallet er kontinuerlig i forandring. Temaet har en mangelfull og feil framstilling i saksbehandlingen.
- Kommunen viser til Inndelingsloven § 10 om at de har et ansvar for å gjennomføre meningsmåling ved et innbyggerinitiativ, og vi vil oppfordre politikerne til å ta loven på alvor, og sørge for at vi får en anonym meningsmåling hvor alle kan nåes.
- Grensejusteringsspørsmålet er en gammel sak på Trælnes . Det er derfor viktig at den blir behandlet og belyst skikkelig, slik at alle kan falle til ro med det resultatet som kommer. Kommunen bør ta sitt ansvar på alvor for å få fram en anonym folkemening snarest, slik at det ikke kan reises tvil om folkemeningen på Trælnes.
- Brønnøy kommunes saksframlegg prøver å få saken til kun å dreie seg om skole. Det stemmer ikke selv om skole og oppvekstmiljø er viktig. Vi har også en viktig begrunnelse i behovet for stemmerett og medbestemmelsesrett på utviklingen i vårt nærmiljø, og å være fullverdige innbyggere. Å si hva vi mener kun på møter holder ikke, det er en foreldet tankegang.
- Alt som hører til helsesektoren med eldreomsorg og hjemmesykepleie, sykehjemsplass i Vik, trygghetsalarm med mye kortere utrykningstid og middagsutkjøring for eldre og forebyggende helsearbeid er også viktige argumenter

for oss. Det er samfunnsøkonomisk best å få disse tjenestene fra Sømna, og det er påfallende at dette ikke blir omtalt i kommunes saksframlegg.

- Det er kun en byggeklar tomt på Trælnes, ikke mange som kommunen hevder. Stedsutviklingen på Trælnes bremses av kommunegrensa, bl.a. fordi unge familier føler usikkerhet rundt skoleavtalen, og heller etablerer seg på andre siden av brua.
- Vi anser ikke at grensejusteringen trenger å få noen innvirkning på Rodal. De hørte tidligere ikke med i Trælnes skolekrets, men søkte seg over til den på 80 tallet. Det er ingenting i veien for at skoleavtalen mellom Brønnøy og Sømna fortsatt skal gjelde her. Vi tror ikke det er barn hverken i barnehage eller grunnskole fra Rodal for tiden.
- Sømna brann og redningsvesen er alltid først på stedet ved brann på Trælnes, slik tilfelle var når kommunens firemannsbolig på Reinfjord Lille brant ned for ikke lenge siden. Heldigvis er det et godt samarbeid mellom de to brann og redningsvesen og det regner vi med fortsetter uavhengig av en grensejustering.
- Vi er ikke imponert over Brønnøy kommunes engasjement for eiendommen Reinfjord Lille som var en gave til kommunene på Sør-Helgeland. Engasjementet er ikke stort nok til at det kan ansees å være til hinder for en grensejustering. Mange av boligene i det som kommunen omtaler som sitt boligsosiale program står tomme, og vedlikeholdsbehovet er stort.
- Vi er enig i at det er fine turmuligheter på Trælnes og Reinfjord Lille. Disse er heldigvis åpne for alle og det blir ikke redusert tilgjengelighet for noen ved en grensejustering. Tilretteleggingen i området støttes også av Sømna kommune og utføres i hovedsak på dugnad av folk fra Trælnes og Sømna.
- Det brukes store ord om landbruket i bygda. 8 av 11 landbruksforetak støtter søknaden om å flytte over til Sømna. De har et nært forhold til landbruksmiljøet i Sømna, både faglig, praktisk og sosialt.
- Brønnøy kommune sier i saksframlegget at de vil ta opp forhandlinger med Sømna kommune om kommunesammenslåing, mens Sømna på sin side sier denne saken ikke skal påvirke deres bestemmelse om å fortsette som egen kommune. Kommunesammenslåing er en mye mer omfattende sak. Hvis forhandlingene skal få resultater vil det kreve betydelig større grad av imøtekommelse for Sømnas behov fra Brønnøys side enn det som er vist til nå. Vi ønsker en løsning nå, og vil høre sammen med tettstedet Berg både i den ene eller andre kommunen. Vi ser ikke at en mulig framtidig kommunesammenslåing trenger å sette en stopper for utredningsarbeidet for grensejustering på Trælnes.

Spørsmål:

Vi stiller spørsmål ved hvilke bygningsmessige verdier Brønnøy mener å ha på Trælnes utover eiendommen Reinfjord Lille som er en felles gave til Sør-Helgeland?

Burde ikke Brønnøy heller enn å så tvil om underskriftskampanjen og flertallet for grensejustering, ta ansvar i forhold til §10 i Inndelingsloven og skaffe fram nøytral og anonym informasjon om folkemeningen på Trælnes?

- **Vi oppfordrer politikerne til å sende saken over til Fylkesmannen for videre behandling.**

Med hilsen arbeidsgruppa for grensejustering

Reidun Sletten , Bente Solvold Hauan og Per Ståle Hauan

Trælnes, 12.03.18.

Fra: Kjell Arne Augustsen[arnaugu@online.no]

Dato: 06.04.2018 13:08:03

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: Grensejustering på Trælnes mellom Sømna og Brønnøy kommune.

Sender herved uttalelse i forbindelse med Brønnøy kommunes behandling av grensejusteringssaken.

Med hilsen

Reidun Sletten,

(Leder for arbeidsgruppa)

Trælnes , 8920 Sømna

E-post: reisle@online.no

Tlf: 90072874

Sendt fra min iPad

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksb.: Tor Sande
e-post: fmnotos@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 16 20
Vår ref: 2017/6428
Deres ref:
Vår dato: 09.04.2018
Deres dato:
Arkivkode: 311

Vedrørende eventuell grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner i Nordland - Oversendelse av informasjon til KMD

Det vises til departementets brev av 09.05.17 og 12.10.17 om grensejusteringer i Nordland.

Fylkesmannen mottok 07.04.17 en søknad grensejustering fra innbyggere i Trælnes i Brønnøy kommune. Området grenser til Sømna kommune. Vedlagt søknaden var underskrifter fra 86 innbyggere som opplyses å omfatte ca. 2/3 av innbyggerne i dette området.

I departementets brev av 12.10.17 ba departementet om mer informasjon om saken, herunder sakens omfang og kommunenes synspunkter. Før videre prosess avgjøres.

Fylkesmannen tilskrev begge kommuner 02.11.17 der det ble bedt om at søknaden ble forelagt kommunestyrene til uttalelse. Brønnøy kommune ble i tillegg blant annet bedt om opplysninger om antall innbyggere som ville bli berørt, om arealets størrelse og om hvilke økonomiske konsekvenser en grensejustering ville få for kommunen.

Kommunestyret i Sømna behandlet saken i møte 01.03.18 der det ble gjort følgende vedtak:

- «1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.*
- 2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.*
- 3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.*
- 4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som kommunen.*

Kommunestyret i Brønnøy behandlet saken i møte 27.03.18 der det ble gjort følgende vedtak:

- «1. Brønnøy kommune og Sømna kommune tilhører en felles bo-, arbeids-, og serviceregion. Når kommuner som Brønnøy utfordres av myndighetene – på å bli større og mer «robust»; så er det ikke ønskelig med avskalling for å bli enda mer «ufrivillig liten».*
- 2. Underskriftsaksjonen viser at det ikke er entydig og overveldende tilslutning til skifte av kommune. Befolkningen i Trælnes krets er delt i synet på kommunetilhørighet.*
- 3. Det er ikke grunnlag for å gjennomføre en grenseendring eller å iverksette ytterligere*

utredning om overflytting av befolkning, fra Brønnøy til Sømna. En blir ikke flere folk i regionen ved å flytte innbyrdes grense.

- 4. Trælnessområdet må forbli en del av Brønnøy kommune. Betydelige kommunale ressurser, areal og bygninger, berøres av en eventuell overføring. En endring av grense vil også medføre betydelige byråkratiske overføringskostnader.*
- 5. Rådmannen i Brønnøy må se på tjenestesamarbeidet med de andre kommunene på Sør-Helgeland dersom det samme tjenestesamarbeidet skal legges til grunn for fragmentering av Brønnøy kommune.*
- 6. Brønnøy kommune inviterer Sømna kommune til reelle samtaler om sammenslåing av de to kommunene – dette også i henhold til Fylkesmannens anbefaling i saken om kommunereform på Sør-Helgeland og kommunaldepartementets anbefaling når det gjelder større og mer robuste kommuner».*

Det vises til saksfremlegget utarbeidet av Brønnøy kommune som angir hvilke temaer som er utredet og som ligger til grunn for kommunestyrets vedtak.

I følge saksfremlegget har kommunen spesielt vurdert følgende forhold:

1. Felles bo-, service- og arbeidsregion
2. Antall innbyggere som blir berørt
3. Arealets størrelse og kommunale bygg/installasjoner i det aktuelle området
4. Økonomiske konsekvenser en eventuell overføring vil få for Brønnøy

Det vises til ovennevnte utredninger.

Dersom departementet ønsker ytterligere opplysninger, vil Fylkesmannen være behjelpelig med å innhente disse.

Sakens dokumenter, herunder de aktuelle kommunestyrevedtak vedlegges til orientering.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Egil Johansen
kommunal- og beredskapsdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Brønnøy kommune Rådhuset 8905 Brønnøysund
Sømna kommune 8920 Sømna

Fra: Gro Steen[gro.steen@somna.kommune.no]

Dato: 18.04.2018 11:02:38

Til: Kommunal- og moderniseringsdepartementet; FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland; Brønnøy kommune

Tittel: Sak om grensejustering - overføring av Trælnes fra Brønnøy til Sømna - skrivefeil

Det hadde sneket seg inn en skrivefeil i sak om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune. Saken er oversendt fra Fylkesmannen i Nordland til kommunal og moderniseringsdepartementet.

Vedlagt følger korrekt vedtak.

Med vennlig hilsen

Gro Steen

formannskapssekretær

Sømna kommune

Tlf: 750 15010/ 90561544

E-post: gro.steen@somna.kommune.no

Sømna kommune

Sømna kommune

Sømna kommune

Kommunal og moderniseringsdepartementet

Melding om vedtak

Vår ref:
2017/254-7

Saksbehandler:
Øystein Johannessen

Dato
18.04.2018

Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune-Rettet utgave.

Viser til oversendelse fra Fylkesmannen i Nordland i denne saken.

Det har blitt oppdaget en feil i vedtaket til Sømna kommune. Et ord i pkt. 4 er uteblitt. Protokollen er nå formelt rettet.

Vedtaket som tidligere er oversendt er slik:

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenstemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.
4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som kommunen.

Pkt. 4 skal lyde slik:

4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som *egen* kommune.

Vi beklager det inntrufne.

Med hilsen
Gro Steen
formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Fylkesmannen i
Nordland
Brønnøy kommune

Moloveien 10

8002

BODØ

Sømna Kommune

Arkiv: 002
Arkivsaksnr: 2017/254-4
Saksbehandler: Øystein Johannessen

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
20/18	Sømna formannskap	07.02.2018
7/18	Sømna kommunestyre	14.02.2018

Søknad om grensejustering – overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune

Vedlegg

- 1 Brev fra Fylkesmannen vedr. søknad om grensejustering.
- 2 Kopi av søknad om grensejustering.

Rådmannens innstilling

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.

Saksprotokoll i Sømna formannskap - 07.02.2018

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenestemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.

Saksprotokoll i Sømna kommunestyre - 14.02.2018

Behandling:

Roy Helge Dahle la på vegne av SP fra følgende forslag til nytt pkt. 4.

4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som egen kommune.

Gunder Strømberg TVPL ba om gruppemøte.

Gruppemøte ble innvilget av avholdt.

Votering:

Ordføreren tok først opp Dahles forslag til nytt pkt. 4.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Deretter tok ordføreren om innstillingen med det allerede vedtatte pkt. 4.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Sømna kommune stiller seg positiv til søknaden fra Trælnes Vel om grensejustering.
2. Sømna kommune forutsetter at et flertall av innbyggerne på Trælnes ønsker en grensejustering som omsøkt. Det bør gjennomføres en innbyggerhøring etter § 10 i Inndelingsloven.
3. Kommunestyret ber om at økonomiske og tjenstemessige konsekvenser blir utredet i den videre behandlingen av saken. Administrasjonen bes om å bistå i dette arbeidet.
4. Kommunestyret presiserer at Sømna kommune uansett utfall i denne saken skal bestå som egen kommune.

Bakgrunn

Bakgrunnen for denne saken er at Trælnes vel i brev til Fylkesmannen i Nordland datert 7.4.2017 har søkt om en grensejustering som innebærer en overføring av grenda Trælnes fra Brønnøy kommune til Sømna kommune. Dette innbyggerinitiativet er fremmet med medhold i § 8 i Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (Inndelingslova).

Fylkesmannen har i brev datert 2.11.2017 bedt Sømna kommune om å uttale seg om søknaden, og man ber om at saken blir behandlet i kommunestyret. Når søknaden er tilstrekkelig belyst vil den bli oversendt departementet for videre behandling, og det vil da bli avgjort om det skal igangsettes utredning på grunnlag av innbyggerinitiativet.

Det er to bestemmelser i Inndelingslova som er relevante i denne saken. Disse gjengis i sin helhet her.

§ 8 Innbyggerinitiativ

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om grensejustering eller grensefastsetjing kan fremjast av innbyggjarar og grunneigarar i dei kommunane søknaden gjeld, av næringsdrivande som har sin registrerte forretningsstad der og av kommunestyret eller fylkestinget i dei kommunane eller fylkeskommunane søknaden gjeld.

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om samanslåing eller deling kan berre fremjast av kommunestyret eller fylkestinget sjølv i dei kommunane eller fylkeskommunane endringsforslaget gjeld.

Departementet kan på eige initiativ utgreie spørsmål om grenseendring eller grensefastsetjing.

Søknad om at det skal setjast i gang utgreiing om grenseendring eller grensefastsetjing skal vere skriftleg og grunngitt, og må innehalde forslag til nye grenser. Søknaden skal sendast Fylkesmannen i det området saka gjeld. Fylkesmannen skal så snart som råd orientere kommunane eller fylkeskommunane om søknaden.

§ 9 Saksutgreiing

Departementet avgjer om det skal setjast i gang utgreiing på grunnlag av initiativ etter § 8 og tar i tilfelle stilling til kva som er nødvendig omfang av denne. Avgjerd etter første punktum er ikkje enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav b. Avgjerd om ikkje å setje i gang utgreiing bør likevel bli grunngitt i samsvar med reglane i forvaltningslova § 25 og kan påklagast i samsvar med reglane i forvaltningslova kapittel VI.

Departementet kan avvise søknad frå søkjarar som ikkje har initiativrett. Avvisinga skal vere skriftleg og grunngitt.

Kommunale, fylkeskommunale og statlege forvaltningsorgan skal gi nødvendige opplysningar og i rimeleg utstrekning medverke ved saksførebuinga, etter oppmoding frå den som gjer utgreiinga.

Før det blir gjort vedtak om grenseendring eller grensefastsetjing, skal dei kommunane eller fylkeskommunane saka gjeld, få uttale seg. I saker om samanslåing eller deling må kommunestyret eller fylkestinget sjølv uttale seg.

Søknaden fra Trælnes Vel er underskrevet av 86 av grendas innbyggere. Det er noe uklart hva som er det korrekte antall innbyggere i grenda. Trælnes Vel opererer med 127 innbyggere, mens valg.no oppgir at det i Trælnes Krets finnes 153 stemmeberettigede. For detaljene i søknaden vises det til vedlegg i saken.

Vurdering

I sin vurdering av søknaden om grensejustering har administrasjonen lagt vekt på følgende forhold:

- Trælnes som del av regionen
- Næringsmessige forhold
- Økonomiske forhold
- Premisser for grensejusteringen

Trælnes som del av regionen

Grenda Trælnes ligger nært inntil Sømna kommune. Kjørelengden fra 60-sonen ved den nordlige innkjøringen til Trælnes til Nordstraumen bru, som markerer den nordlige grensen for Sømna kommune, er på ca 2,4 kilometer. I den andre retningen, mot Brønnøysund, er kjørelengden til grenda Vedal på ca 10 kilometer. Dette innebærer at Trælnes med sin nærhet til Berg og resten av Sømna kommune etter en grensejustering vil inngå i en sammenhengende og funksjonell kommune som strekker seg fra Vennesund i sør til Trælnes i nord. Denne regionen er kompakt og knytter sammen innbyggerne på et relativt avgrenset område (i den store sammenheng), den utgjør et næringsmessig konsistent område, barn i grenda går i hovedsak på skole i Sømna kommune og innbyggerne i området gir gjennom innbyggerinitiativet, som et flertall av den voksne befolkningen har undertegnet, uttrykk for en identitetsmessig tilhørighet med Sømna-samfunnet. Trælnes-grenda er en aktiv og vital grend som vil yte positive bidrag til kulturliv, sosiale forhold og til frivilligheten i kommunen.

Næringsmessige forhold

Landbruk er hovednæringen i Sømna og vi er en av fylkets mest landbruksavhengige kommuner. Vi er den kommunen i Nordland med størst produksjonsinntekter fra landbruket. Store deler av næringslivet i Sømna er bygget opp som støtteapparat til landbruksnæringen i form av TINE avd Sømna, regnskapskontor, bygningsplanlegging, avløserlag, entreprenører av ulike typer, maskinfirma, kraftforleverandører, mm.

- Gårdbrukerne i Sømna er satsingsvillige, og har hatt flere bruksutbygginger med støtte fra Innovasjon Norge enn noen annen kommune i fylket de siste 15 år (80 stk). Gårdbrukere i Søndre del av Brønnøy er like aktive og i samme periode har 9 av de 11 brukene bygget ut driftsbygningene sine.
- Gårdbrukere i dette geografiske området har et tettere samarbeid med gårdbrukere i Sømna enn gårdbrukere i egen kommune.
- Gårdbrukerne på Trælnes dekker i stor grad sitt behov for innkjøp av varer og tjenester fra bedrifter/næringsliv i Sømna.
- Gårdbrukerne på Trælnes er medlemmer i Sømna bondelag og Sømna produsentlag. Den Nasjonale Landbrukspolitikken er de siste årene lagt om slik at hver kommune har større frihet til å utforme egen politikk. Sømna kommune utarbeider sin landbrukspolitik i samråd med styrene i Sømna bondelag og Sømna produsentlag.

Denne politikken vil følgelig kun gjelde en del av medlemsmassen. En sammenslåing vil forenkle og forbedre eksisterende praksis.

- Den næringsmessige sammensetningen på Trælnes er tilnærmet lik det vi har Sømna, i motsetning til Brønnøy som har en stor andel øvrig næringsliv som gjør at avhengigheten av landbruket er mye mindre enn i Sømna og på Trælnes.

Økonomi og tjenesteproduksjon

En grensejustering som omsøkt vil ha en rekke økonomiske konsekvenser. Administrasjonen har ikke foretatt en millimeterpresis konsekvensberegning av de økonomiske implikasjoner. Noen av konsekvensene blir omtalt i det følgende.

Økte inntekter:

I søknaden fra Trælnes krets opplyses det at det bor ca 150 mennesker i kretsen, av disse er 23 grunnskoleelever og 13 barnehagebarn. Ved å legge dem til Sømnas innbyggere vil Sømna få ca. 8-9 mill mer i skatt og rammetilskudd. Det er da ikke tatt hensyn til økning i andre kriteriedata enn folketall. Inntektene fra eiendomsskatten vil gitt dagens sats øke.

Inntektsbortfall:

Her er det hentet tall (oppgis i hele tusen) i fra regnskapet til Sømna for 2016:

• Korttidsopphold SOS	5
• Refusjon Barnehagebarn	1 536
• Refusjon spes.underv. barnehage	82
• Refusjon skoleelever	2 000
• Skoleskyss	148
• Kulturskole (2017)	42

Økte utgifter:

- Interkommunalt samarbeid der utgiftene fordeles etter folketall vil øke. Dette gjelder f.eks. IT og legevakt.
- Menighet: Konfirmasjon og ungdomsklubben Lime blir som i dag da de får tjenestene i fra Sømna.
- Helsestasjon: betjenes fra Sømna i dag, ingen endring.
- Lege: Fritt legevalg. Grovt anslag at det kan utgjøre max 50'.
- Teknisk: Vatn, feiing, renovasjon og avløp til selvkost. Brann, veier og gatelys kan gi økt utgift anslagsvis på 230'.

Konsekvenser innenfor pleie og omsorg

Eiendommen Lille Reinfjord eies av Brønnøy kommune og brukes innenfor rusomsorgen. Det må avklare noen formalia ved en grensejustering, da Brønnøy kommune etter en grensejustering vil være grunneier på Sømna kommunes grunn.

Innenfor pleie og omsorg vil en grensejustering få konsekvenser og ventelig gi økt trykk innenfor sykehjems plasser, avlastning for barn og unge, og tilbudet innen rus og psykiatri.

Samlede konsekvenser på PLO-området må inngå i den samlede konsekvensutredning som administrasjonen mener må inngå i den videre saksutredning fra nasjonale myndigheters side.

Premisser for grensejustering

Administrasjonen legger til grunn at en grensejustering bør innvilges gitt visse premisser. Disse omtales kort nedenfor:

- Det legges til grunn at innbyggerne på Trælnes reelt ønsker en overføring til Sømna kommune. Innbyggerinitiativet er et uttrykk for det. Administrasjonen anbefaler at det gjennomføres en oppfølgingsundersøkelse for å få frem et presist bilde av hva alle innbyggerne i grenda Trælnes ønsker.
- Grensejusteringen skal være presist beskrevet. Det er et krav i loven. Søknaden fra Trælnes Vel imøtekommer dette kravet.
- Økonomiske konsekvenser av grensejusteringer bør belyses grundig i oppfølgingen av søknaden, blant annet fra fylkesmannens side med bistand fra Sømna kommune (og Brønnøy?)
- En grensejustering bør styrke den interne sammenhengen i det geografiske området man ønsker å bli en del av.

Samlet vurdering

Trælnes Vel har tatt et viktig initiativ for at innbyggerne i grenda Trælnes skal kunne bli en del av Sømna kommune. Administrasjonens samlede vurdering er at initiativet bør støttes. I den samlede vurderingen legger administrasjonen vekt på følgende:

- Trælnes hører geografisk, kulturelt og næringsmessig sammen med Sømna kommune.
- Et flertall av innbyggerne støtter initiativet.
- Initiativet øker folketallet i Sømna. Det er en styrke for Sømna.
- De økonomiske konsekvenser, som ikke er fullt ut utredet enda, indikerer en positiv effekt for Sømna kommune.

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Fylkesmannen i Nordland
Statens Hus, Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref
2017/6426

Vår ref
17/1212-263

Dato
1. mars 2019

Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner

Vi viser til brev 9. april 2018 fra Fylkesmannen i Nordland med oversendelse av initiativ om utredning av grensejustering for kommunene Brønnøy og Sømna, for området Trælnes krets. Sømna kommune stiller seg positive til at saken utredes, mens Brønnøy kommune ikke ønsker utredning. Fylkesmannen i Nordland har oversendt saken uten anbefaling. Det er departementet som avgjør om det skal igangsettes utredninger av grensejusteringer, jf. inndelingsloven § 9 første ledd.

På bakgrunn av innbyggerinitiativet ber departementet Fylkesmannen i Nordland om å utrede konsekvensene av en grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner, for området Trælnes. Fylkesmannen kan i tillegg utrede større eller mindre grensejusteringer i det omtalte området. Fylkesmannens tilrådning skal fremgå av oversendelsen til departementet.

Om arbeidet med utredningen

Utredningen skal gi opplysninger om relevante forhold som folketall, areal, geografi, kommunikasjonsforhold og det kommunale tjenestetilbudet. Kommunene og andre offentlige etater forutsettes raskt å fremskaffe det relevante informasjonsgrunnlaget på fylkesmannens anmodning, jf. inndelingsloven § 9. Utredningen skal også inneholde innbyggernes synspunkt på en slik grensejustering, jf. § 10 i inndelingsloven. Departementet ber fylkesmannen, i dialog med Brønnøy kommune, sørge for å fremskaffe innbyggernes synspunkt på spørsmålet om en eventuell grensejustering.

Det må legges til rette for at Kartverket, Brønnøy og Sømna kommuner skal få uttale seg om saken før den oversendes departementet. Dersom fylkesmannen anbefaler en

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Stein Ove
Pettersen
22 24 60 26

grensejustering, skal et klart og tydelig forslag til ny kommunegrense foreslås overfor departementet.

Departementet legger til grunn at Fylkesmannen i Nordland dekker utgiftene til utredningen, jf. inndelingsloven § 11.

Dersom det skal være aktuelt med en grensejustering fra 1. januar 2021, må fylkesmannens utredning og tilrådning ferdigstilles innen sommeren 2019.

Departementet ber fylkesmannen orientere initiativtakerne om videre prosess i saken.

Med hilsen

Mari Jacobsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Stein Ove Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Brønnøy kommune
Sømna kommune

Fra: Gunnar Løvås[postmottak@kmd.dep.no]

Sendt: 1. mar 2019 10:00:45

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: 17/1212-263 Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner

Se vedlagte saksdokumenter.

Brønnøy kommune
Rådhuset
8905 BRØNNØYSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Robert Isaksen, 75531612

Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 01.01.2019 (vedlagt), hvor Fylkesmannen i Nordland blir bedt om å utrede konsekvensene av en grensejustering mellom Brønnøy og Sømna, for området Trælnes.

Utredningen skal gi opplysninger om relevante forhold i det aktuelle området. I medhold av § 9 i inndelingslova ber Fylkesmannen Brønnøy kommune om å fremskaffe informasjon om antallet innbyggere som blir omfattet av en eventuell grensejustering, arealets størrelse, kommunale bygg/ installasjoner, kommunikasjonsforhold og informasjon om det kommunale tjenestetilbudet i det aktuelle området. Andre forhold av betydning for den videre behandlingen bes også opplyst.

Fylkesmannen vil i dialog med Brønnøy kommune sørge for å fremskaffe innbyggernes synspunkt på en eventuell grensejustering, jf. § 10 i inndelingslova.

Før utredningen oversendes departementet vil det legges til rette for at Kartverket, Brønnøy og Sømna kommune skal få uttale seg om saken.

Med hilsen

Egil Johansen
Kommunal- og beredskapsdirektør

Robert Isaksen
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna

Kopi til:

Trælnes krets v/Reidun Trælnes 8920 SØMNA
Sletten

Sømna kommune

8920 Sømna

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Fylkesmannen i Nordland
Statens Hus, Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref
2017/6426

Vår ref
17/1212-263

Dato
1. mars 2019

Utredning av grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner

Vi viser til brev 9. april 2018 fra Fylkesmannen i Nordland med oversendelse av initiativ om utredning av grensejustering for kommunene Brønnøy og Sømna, for området Trælnes krets. Sømna kommune stiller seg positive til at saken utredes, mens Brønnøy kommune ikke ønsker utredning. Fylkesmannen i Nordland har oversendt saken uten anbefaling. Det er departementet som avgjør om det skal igangsettes utredninger av grensejusteringer, jf. inndelingsloven § 9 første ledd.

På bakgrunn av innbyggerinitiativet ber departementet Fylkesmannen i Nordland om å utrede konsekvensene av en grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner, for området Trælnes. Fylkesmannen kan i tillegg utrede større eller mindre grensejusteringer i det omtalte området. Fylkesmannens tilrådning skal fremgå av oversendelsen til departementet.

Om arbeidet med utredningen

Utredningen skal gi opplysninger om relevante forhold som folketall, areal, geografi, kommunikasjonsforhold og det kommunale tjenestetilbudet. Kommunene og andre offentlige etater forutsettes raskt å fremskaffe det relevante informasjonsgrunnlaget på fylkesmannens anmodning, jf. inndelingsloven § 9. Utredningen skal også inneholde innbyggernes synspunkt på en slik grensejustering, jf. § 10 i inndelingsloven. Departementet ber fylkesmannen, i dialog med Brønnøy kommune, sørge for å fremskaffe innbyggernes synspunkt på spørsmålet om en eventuell grensejustering.

Det må legges til rette for at Kartverket, Brønnøy og Sømna kommuner skal få uttale seg om saken før den oversendes departementet. Dersom fylkesmannen anbefaler en

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Stein Ove
Pettersen
22 24 60 26

grensejustering, skal et klart og tydelig forslag til ny kommunegrense foreslås overfor departementet.

Departementet legger til grunn at Fylkesmannen i Nordland dekker utgiftene til utredningen, jf. inndelingsloven § 11.

Dersom det skal være aktuelt med en grensejustering fra 1. januar 2021, må fylkesmannens utredning og tilrådning ferdigstilles innen sommeren 2019.

Departementet ber fylkesmannen orientere initiativtakerne om videre prosess i saken.

Med hilsen

Mari Jacobsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Stein Ove Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Brønnøy kommune
Sømna kommune

Mottatt FM-NO

29 APR. 2019

Til Fylkesmannen i Nordland.

Trælnes, 22.04.19.

V/ Robert Isaksen

Statens Hus, Moloveien 10

8002 Bodø.

Invitasjon til befarings på Trælnes, og innspill til utredningsarbeidet.

Det vises til informasjonsbrev om at departementet har bedt om utredning av grensejustering på Trælnes mellom Brønnøy og Sømna kommuner, og samtale med Robert Isaksen.

I den forbindelse vil vi gjerne invitere saksbehandler til befarings på Trælnes. Vi tror det vil være nyttig for saksbehandler med en befarings for å gjøre seg noen erfaringer om forholdene på Trælnes.

Vi vil derfor invitere til Trælnes med oppmøte på Brønnøysund lufthavn kl. 11. (fly fra Bodøkl.10.15)

Vi kjører derfra til Trælnes med et kort stopp der forslag til ny grense krysser riksvei 17. Videre vil vi kjøre rundt å se boligområder, offentlige bygg, Reinfjord Lille, vannverket til Sømna kommune og tilknytningen til tettstedet Berg.

Vi legger inn en lunsjpause i programmet, og returnerer fra Trælnes til Brønnøysund lufthavn ca. kl.15.15. Flyavgang til Bodø kl. 16. 25. (ankomst Bodø. Kl.17.05.)

Dato er fleksibelt og kan bestemmes av saksbehandler, men vi foreslår i uke 22.

Velkommen!

Innspill til utredningsarbeidet.

Vi har noen innspill til utredningsarbeidet.

I arbeidet med denne grensejusteringssaken har vi ikke opplevd Brønnøy kommune som en nøytral part, og vi har påpekt en rekke feil og mangler ved deres tidligere framstilling av saken som vi har ettersendt til departementet. Vi har erfart at kommunen prøver å redusere saken til en barnehage og skolesak, og er taus om ønsket om rett til eldreomsorg, hvor særlig hjemmesykepleie og hjemmebaserte tjenester er viktig, men også sykehjemsplass og andre helsetjenester fra Sømna kommune. Det vil også være samfunnsmessig økonomisk bedre å få disse tjenestene fra Sømna kommune på grunn av kortere reisevei for hjemmebaserte tjenester.

Vårt ønske om demokratiske rettigheter og medinnflytelse på utviklingen av nærmiljøet og tjenestetilbudet vi bruker, slik formålet er med et lokaldemokrati, blir også tonet ned. Vi vil være fullverdige innbyggere med ansvar for og påvirkningsmulighet på utviklingen, og at skattepengene våre brukes til å utvikle vårt nærmiljø, oppvekstmiljø og vårt kommunale tjenestetilbud i Sømna kommune.

Vi er opptatt av hvordan kommunegrensa påvirker stedsutvikling og bosetting på Trælnes.

Når det gjelder tilknytning til Sømna er mye basert på bruk av kommunale og kommunistøttede tilbud på fritiden. Det kan være varmt svømmebasseng, fysiotrim og fysioterapeut, treningsstudio, idrettshaller og utendørs treningsarenaer sammen med deltagelse i forskjellige lag og foreninger, menigheter, kulturskole og kulturarrangement.

Landbruket er en viktig næring på Trælnes, og det kan også belyses hvor denne næringen har sin tilknytning, når det gjelder veterinærtjenester, varer og tjenester, reparasjoner, og faglig og sosial tilknytning.

Vi ser fram til en undersøkelse som får fram folkemeningen på g.nr 74 og g.nr.75 på Reinfjord Lille og Trælnes og belyser tilknytning til Sømna kommune.

I forhold til utredningsarbeidet vil vi også nevne at det spørres Brønnøy kommune om offentlige bygg og installasjoner på Trælnes. Her på Trælnes er vi i den situasjon at det er Sømna kommune som har de største offentlige investeringer med sitt moderne vannverk som forskyner Trælnes og Sømna med vann. Vi betaler vannavgift til Sømna kommune. Brønnøy kommune har ikke reist noe bygg på Trælnes.

Eiendommen Reinfjord Lille ble overført fra Nordland Fylkeskommune til alle kommunene på Sør-Helgeland som gave, med Brønnøy som vertkommune for ca. 15 år siden. Det har ikke lyktes å få i gang virksomhet på eiendommen i denne perioden. Det er en klausul på eiendommen som sier at den ikke kan deles opp for salg. Brønnøy kommune arbeider for å komme unna denne klausulen for å selge eiendommen i deler.

Vi håper at det blir mulig med en befaring på Trælnes.

Med hilsen arbeidsgruppa for grensejustering,

Reidun Sletten,

Bente Solvold Hauan,

Per Ståle Hauan,

90072874, reisle@online.no

Trælnes 44, 8920 Sømna.

Til Fylkesmannen i Nordland

v/ Robert Isaksen

Statens Hus, Moloveien10

8002 Bodø

Trælnes ,20.08.2019.

Ang. Brønnøy kommunes svar til Fylkesmannen i grensejusteringssaken på Trælnes.

Brønnøy kommune ble bedt om å framskaffe opplysninger raskt om forhold på Trælnes til Fylkesmannen i brev datert 04.04.2019. Vi har prøvd å følge opp kommunens behandling av saken, og etterlyst kommunens svar over lengre tid. Ordføreren skriver på facebook 08.06 :«*vi har ikke annen informasjon enn at fylkesmannen har saken*». Rådmannen opplyser i telefon 19.06 at de ikke har noen som kan arbeide med å framskaffe opplysningene, og at de derfor har sendt saksutredningen som ble behandlet i kommunestyret i 2018, og som ble sendt fylkesmannen i mars 2018. Opplysningene som etterspørres fra departementet nå var det som manglet i det forrige dokumentet, og Brønnøy kommune framskaffer ikke de faktabaserte opplysningene som etterspørres ved å sende den gamle konsekvensutredningen.

Vi erfarer at det er liten vilje både administrativt og politisk til å framskaffe opplysningene. Det er grunn til å tro at Brønnøy kommune ønsker å trenere saken slik at den blir forsinket og ikke kan gjennomføres fra 1. januar 2021. Velforeningen på Trælnes tok initiativ både i 1998 og i 2011 for en grensejustering, men kommunen lyktes med å stoppe initiativene ved ikke å svare på henvendelsene. Vi ber om at fylkesmannen tar de nødvendige grep for å gjennomføre befolkningsundersøkelsen slik at saken blir oversendt departementet tidsnok til å bli med i departementets behandling i høst. Vi ber om orientering om den videre framdriftsplanen, og når vi kan forvente at innbyggerundersøkelsen blir gjennomført.

Den forrige utredningen fra Brønnøy kommune inneholdt en rekke feil og mangler som vi påpekte til den videre behandlingen i departementet. Vi viser til vår kritikk av Brønnøy kommunes saksutredning fra 26.04.18. som ble sendt departementet.

Konsekvensutredningen ga inntrykk av at Brønnøy kommune hadde langt større interesser på Trælnes enn de i virkeligheten har. Dette gjelder både i generelle ordelag og særlig i omtalen av eiendommen Reinfjord Lille, som er en gave fra Fylkeskommunen til alle kommunene på Sør-Helgeland.

Kommunen kom ikke med nøyaktig innbyggertall, men tok et påslag på 25% i sine opplysninger med «*ca.250 innbyggere*». Det er feil. SSB informasjonstjeneste oppgir til oss den 28.05.19. at det ved årets start var **201 innbyggere** i Trælnes og Reinfjord grunnkrets.

En viktig opplysning om det kommunale tjenestetilbudet på Trælnes er at de kommunale tjenestene er delt mellom Brønnøy og Sømna kommuner. Dette kommer ikke fram i Brønnøy kommunes konsekvensutredning fra 2018, og er kanskje informasjon Brønnøy kommune ønsker å holde tilbake i denne saken. Innbyggerne på Trælnes betaler kommunale avgifter og er inne i den administrative forvaltning og regnskapssystemene til begge kommunene. Brønnøy kommune sørger bare for en liten del av det kommunale tjenestetilbudet på Trælnes. De har ansvar for eldreomsorg, sykehjem og hjemmebaserte tjenester, skatteinnkreving og teknisk og landbruk. Brønnøy kommune har ingen kommunale arbeidsplasser eller tjenester plassert på Trælnes. Tjenestetilbudet er i Brønnøysund, 3 mil nord for Trælnes. Brønnøy er vertskommune for en del tjenester basert på interkommunalt samarbeid på Sør-Helgeland.

Sømna kommune har ansvar for kommunale tjenester på Trælnes innen teknisk, helse, oppvekst og kultur. Det er kun Sømna kommune som har installasjoner på Trælnes i form av vannverk og vannledningsnett for drikkevann til alle husstander på Trælnes. Gamle rør er skiftet ut og vannverket er betydelig oppgradert. Sømna kommune planlegger bygging av nytt høydebasseng ved vannverket på Trælnes. Sømna kommune har ansvar for helsetjenester til barn fra 0 til 15 år gjennom helsestasjon med vaksinasjonsprogram og helseoppfølging og helsesøstertjenester ut grunnskolen. Tidligere hørte Trælnes til Sømna legedistrikt, og etter at fastlegeordningen kom har mange på Trælnes fortsatt fastlege i Sømna. I tillegg har Sømna kommune det viktige ansvaret for oppvekstmiljøet med barnehage og grunnskole og kulturskole basert på avtaler mellom kommunene om betaling pr. elev. Berg skole ligger tett ved grensen til Trælnes og det er gang og sykkelvei til Berg skole fra Trælnes. De kommunale avtalene skaper problemer for oss på Trælnes med jevne mellomrom. Skoleavtalen har 10 års varighet, barnehageavtalen har to års oppsigelsesfrist og kulturskoleavtalen gjelder for tre år. Brønnøy kommune sa opp kulturskoleavtalen før utløpt tid i mars i år for kommende skoleår. Etter protester fra foreldre og velforeningen på Trælnes har Brønnøy kommune trukket oppsigelsen tilbake, og signalisert reforhandling av avtalen til høsten.

I tillegg benytter mange innbyggerne på Trælnes seg av de åpne kommunale tjenestene i Sømna på grunn av nærhet og tilhørighet.

Vi tror det er ganske spesielt at en annen kommune har ansvar for en så stor del av det kommunale tjenestetilbudet til en bygd, slik realiteten er for Sømna kommunes tjenestetilbud på Trælnes og dette bør komme fram i behandlingen av saken.

Vi er bekymret for at grensejusteringssaken blir trenert av Brønnøy kommune, og at viktig informasjon blir holdt tilbake.

Vi vil derfor oppfordre til at det gjennomføres en befaringsreise på Trælnes og vi vil gjerne ha svar på om vår invitasjonen for befaringsreise vil bli tatt i mot med avklaring av eventuell dato.

Vi ber om å bli orientert om framdriften i saken.

Med hilsen arbeidsgruppa for grensejustering,

Reidun Sletten, Bente Solvold Hauan og Per Ståle Hauan.

Trælnes, 8920 Sømna.

Fra: reisle@online.no[reisle@online.no]
Sendt: 21. aug 2019 11:39:25
Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: Grensejusterings sak på Trælnes, Brønnøy kommune.

Vedlagt følger et brev til grensejusterings saken på Trælnes , Brønnøy kommune, ved saksbehandler Robert Isaksen. Med hilsen Reidun Sletten, leder arbeidsgruppa for grensejustering, Trælnes 44, 8920 Sømna, Mob 90072874, reisle@online.no

Fra: Kitt Grønningsæter[kg@rodoy.kommune.no]
Dato: 27.12.2019 12:39:22
Til: Johansen, Egil; Isaksen, Robert
Tittel: FW: Grensejustering Rødøy-Lurøy kommuner, kommunestyrets uttalelse

Til orientering.
Fortsatt gledelig jul!

Kitt Grønningsæter
Rødøy kommune, rådmannen

Denne meldingen er bare ment for mottakeren, og kan inneholde fortrolige opplysninger eller annen privat informasjon.
Hvis du mottar denne ved en feil, vær så vennlig å varsle avsender og slett meldingen.

Fra: Kitt Grønningsæter <kg@rodoy.kommune.no>
Dato: fredag 27. desember 2019 12:38
Til: Pettersen Stein Ove <Stein-Ove.Pettersen@kmd.dep.no>, "amho@kmd.dep.no" <amho@kmd.dep.no>, "postmottak@kmd.dep.no" <postmottak@kmd.dep.no>
Kopi: Inger Monsen <Inger.Monsen@rodoy.kommune.no>, Kristian Moen <Kristian.Moen@rodoy.kommune.no>
Emne: Grensejustering Rødøy-Lurøy kommuner, kommunestyrets uttalelse

Kommunestyret i Rødøy behandlet sak 100/2019: *Pressemelding grensejustering Rødøy-Lurøy* i møte 18. desember 2020. Følgende ble vedtatt, enstemmig:

Grensejustering Rødøy-Lurøy:

-Vi vil bestå med de grensene vi har i dag!

Hele det nye kommunestyret stiller seg bak tidligere vedtak om at Rødøy skal bestå som egen kommune. Vi har økonomiske forutsetninger til det, og vil samarbeide med andre kommuner for å få tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å løse oppgavene som ligger til morgendagens kommuner.

I disse dager jobbes det intenst med å komme til en beslutning i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Saken det gjelder er en grensejusteringssak mellom Rødøy og Lurøy kommune.

Rødøy kommune har flere vedtak i formannskap og kommunestyre som viser til at vi ønsker å bestå som egen kommune, og beholde de kommunegrensene vi har i dag.

Rødøy kommune har per tredje kvartal 1214 innbyggere. En grensejustering vil være svært uheldig da det i verste fall vil føre til at kommunen mister om lag 230 innbyggere. Det mener et samlet kommunestyre **ikke** vil bidra til å skape en robust kommune.

Kommunestyret **vil** investere i kretsene som nå kan bli berørt av en eventuell grensejustering, men investeringene har stått stille i påvente av en beslutning i grensesaken. På Storselsøy må vannverket utbedres i forhold til kapasitet og forsyningssikkerhet. På Nesøy står bygging av en sårt tiltrengt gjennomgangsbolig på vent. I Øresvik/Sørkjorden krets ønsker kommunen å utrede mulighetene for bedre hjemmetjenester.

Fylkesmannen i Nordland utaler seg negativt til en grensejustering for Rødøy. En stor del av kommunenes inntekter er avhengig av antall innbyggere. Kommunene er også avhengig av å ha en viss størrelse for å opprettholde og ha tilstrekkelige fagmiljøer og kapasitet. Fylkesmannen anbefaler ikke en grensejustering.

Rødøy vil klare seg som egen kommune, men er avhengig av å få beholde inntektene fra havbruk og kraft. Kommunen har jobbet svært aktivt for å tilrettelegge for verdiskapning innenfor disse næringene, og forventer å få uttelling for dette – også i fremtiden.

Vi ønsker å få avklaring i grensesaken, så vi kan fokusere på våre samfunns mål og utvikling av tjenesteproduksjonen. Det vil bety mye for befolkningen i de kretsene som er under utredning om grensejustering, å få forutsigbarhet for fremtiden.

Vi ber om at dette blir tatt med når saken skal behandles i KMD. Vedtaket er også sendt ut som pressemelding.

Ha en fortsatt fin jule- og nyttårsfeiring!

Kitt Grønningsæter
Rødøy kommune, rådmannen

Denne meldingen er bare ment for mottakeren, og kan inneholde fortrolige opplysninger eller annen privat informasjon.
Hvis du mottar denne ved en feil, vær så vennlig å varsle avsender og slett meldingen.

Vi ønsker alle en god jul
og et fredelig nytt år!

Rødøykommune

Fra: Arve Østgaard[arve@sentio.no]

Dato: 08.10.2019 13:24:50

Til: Isaksen, Robert

Kopi: Tobias Giske Skaaren

Tittel: Trælnes

Da er vi klar med rapport Robert. Takk for oppdraget!

Ta direkte kontakt mer Tobias dersom du har spørsmål til rapportene.

Og send over neste oppdrag så fort som mulig!

Innbyggerundersøkelse om grensejustering, Trælnes krets

Oktober 2019

Fylkesmannen i Nordland

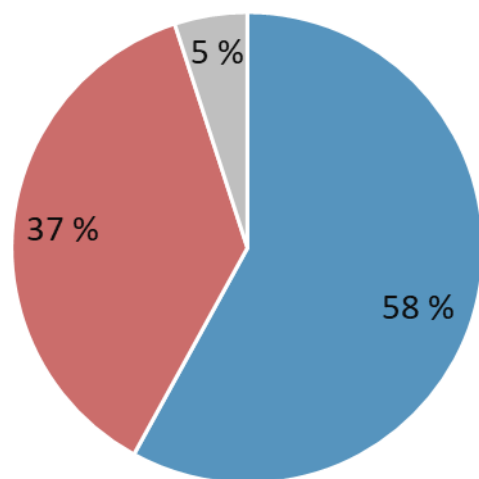
sentio
research
norge

Om undersøkelsen

- Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland.
- Utvalget består av 81 personer over 18 år, som er bosatt i Trælnes krets i Brønnøy kommune.

Holdning til justering av kommunegrensene

Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna?

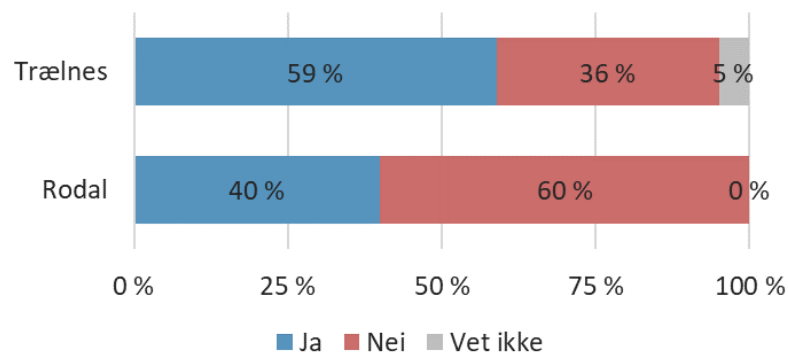

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

- 58 % mener det er behov for å justere kommunegrensen
- 37 % mener det ikke er behov for grensejustering

Bosted og holdning til grensejustering

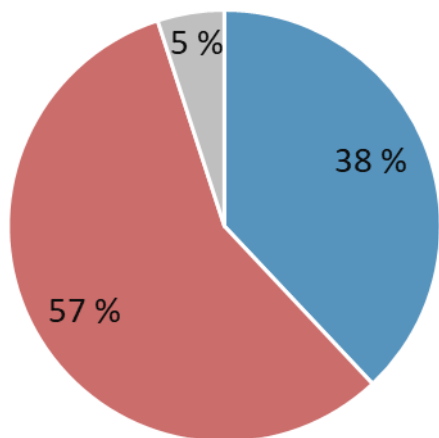
Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna?

- Blant innbyggerne på Trælnes mener flertallet det er behov for grensejustering
- Det er ikke flertall for grensejustering i Rodal (obs: kun 5 respondenter)

Ønsket kommunetilhørighet

Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av?

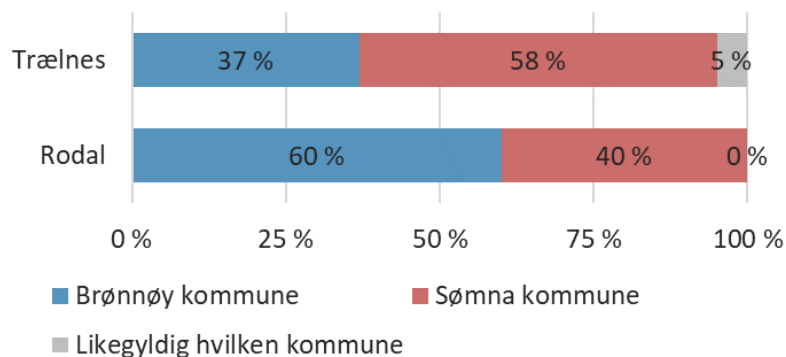

- Brønnøy kommune
- Sømna kommune
- Likegyldig hvilken kommune

- Totalt 57 % mener Trælnes krets bør være en del av Sømna kommune
- 38 % mener kretsen bør være en del av Brønnøy kommune

Bosted og ønsket kommunetilhørighet

Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av?

- Flertallet på Trælnes mener at kretsen bør være en del av Sømna
- I Rodal mener flertallet at kretsen bør være del av Brønnøy (obs: kun 5 respondenter)

Innbyggerundersøkelse om grensejustering, Trælnes krets

Oktober 2019

Fylkesmannen i Nordland

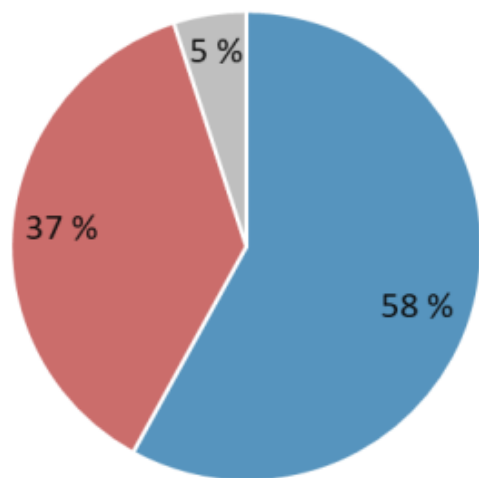

Om undersøkelsen

- Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland.
- Utvalget består av 81 personer over 18 år, som er bosatt i Trælnes krets i Brønnøy kommune.

Holdning til justering av kommunegrensene

Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna?

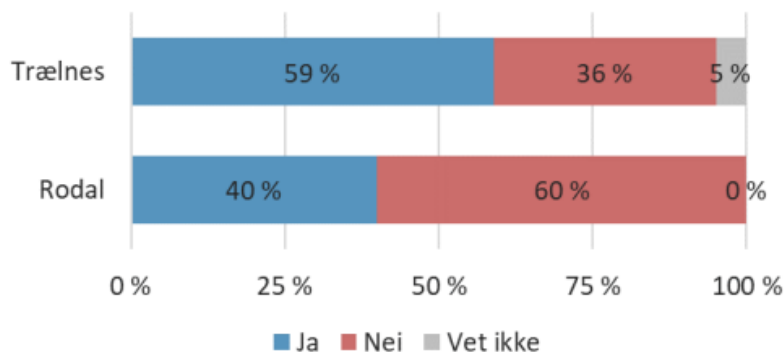

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

- 58 % mener det er behov for å justere kommunegrensen
- 37 % mener det ikke er behov for grensejustering

Bosted og holdning til grensejustering

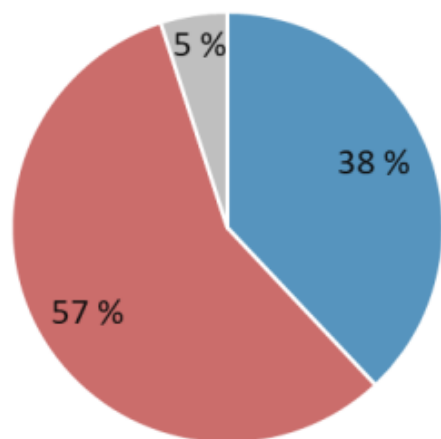
Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna?

- Blant innbyggerne på Trælnes mener flertallet det er behov for grensejustering
- Det er ikke flertall for grensejustering i Rodal (obs: kun 5 respondenter)

Ønsket kommunetilhørighet

Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av?

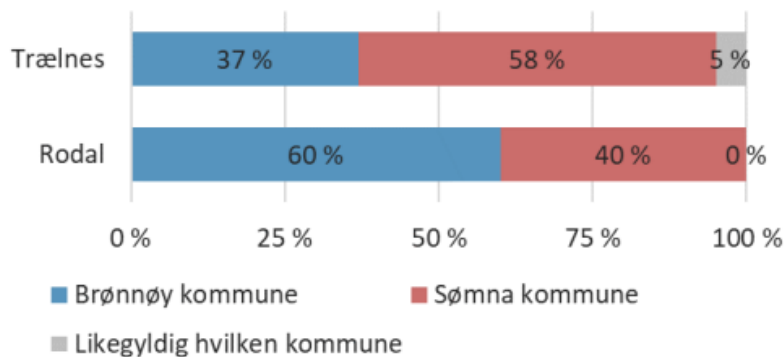

- Brønnøy kommune
- Sømna kommune
- Likegyldig hvilken kommune

- Totalt 57 % mener Trælnes krets bør være en del av Sømna kommune
- 38 % mener kretsen bør være en del av Brønnøy kommune

Bosted og ønsket kommunetilhørighet

Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av?

- Flertallet på Trælnes mener at kretsen bør være en del av Sømna
- I Rodal mener flertallet at kretsen bør være del av Brønnøy (obs: kun 5 respondenter)

Fylkesmannen i Nordland

Innbyggerundersøkelse om grensejustering, Trælnes krets

Gjennomført av Sentio Research Norge AS

på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland

Oktober 2019

Sammendrag

58 prosent av respondentene i Trælnes krets mener det er behov for å justere kommunegrensene mellom Brønnøy og Sømna kommuner. 37 prosent mener det ikke er behov for grensejustering. Det er flertall for å justere grensene blant de som bor på Trælnes, men ikke blant de som bor i Rodal.

57 prosent svarer at Trælnes krets bør være en del av Sømna kommune, mens 38 prosent mener kretsen bør være en del av Brønnøy kommune. Flertallet av innbyggerne på Trælnes svarer at Trælnes krets bør tilhøre Sømna kommune.

Om undersøkelsen

På oppdrag for Kommunal- og moderniseringsdepartementet utreder Fylkesmannen i Nordland en mulig grensejustering mellom Brønnøy og Sømna kommuner. Denne mulige grensejusteringen omfatter Trælnes krets i Brønnøy kommune. Fylkesmannen i Nordland har bedt Sentio om å innhente innbyggernes syn på en eventuell grensejustering.

Utvalg og intervjuing

Utvalget består av 81 personer over 18 år som er bosatt i Trælnes krets.¹

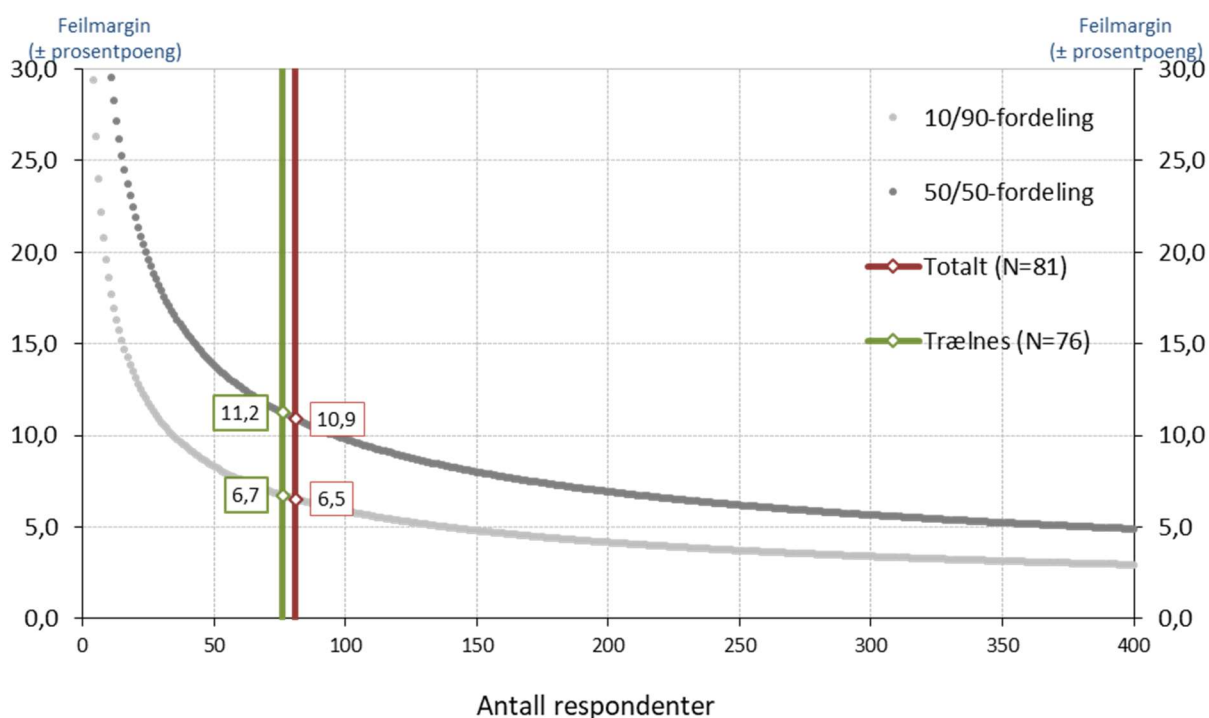
Intervjuene ble gjennomført på telefon 1. og 2. oktober 2019.

Feilmarginer og signifikanstesting

I enhver utvalgsundersøkelse må man operere med feilmarginer for fordelinger (prosentuering). Størrelsen på feilmarginen avhenger av utvalgte størrelse, og av resultatet i utvalget. Jo mer prosentandelen som har en bestemt egenskap, nærmer seg 50, dvs. jo mer heterogent utvalget er, desto større feilmargin må vi regne med.

I denne undersøkelsen med et utvalg på 81, vil feilmarginene variere fra 6,5 prosentpoeng ved en 10/90-fordeling til 10,9 prosentpoeng ved en 50/50-fordeling. Figuren under viser hvordan feilmarginene utvikler seg ved ulike utvalgsstørrelser og fordelinger.

Figur 1: Feilmarginer ved ulike utvalgsstørrelser og fordelinger

Ved nedbryting på undergrupper, for eksempel bosted, vil feilmarginene øke (som følge av at utvalgsstørrelsen blir mindre). Vi gjør oppmerksom på at størrelsen på populasjonen og utvalget i denne undersøkelsen er relativt liten, og at resultatene derfor bør tolkes med varsomhet.

Det er signifikanstestet om resultatene for hver undergruppe er signifikant forskjellig fra motsatsen. For eksempel om menn svarer annerledes enn kvinner, eller om de som er 18-39 år svarer forskjellig

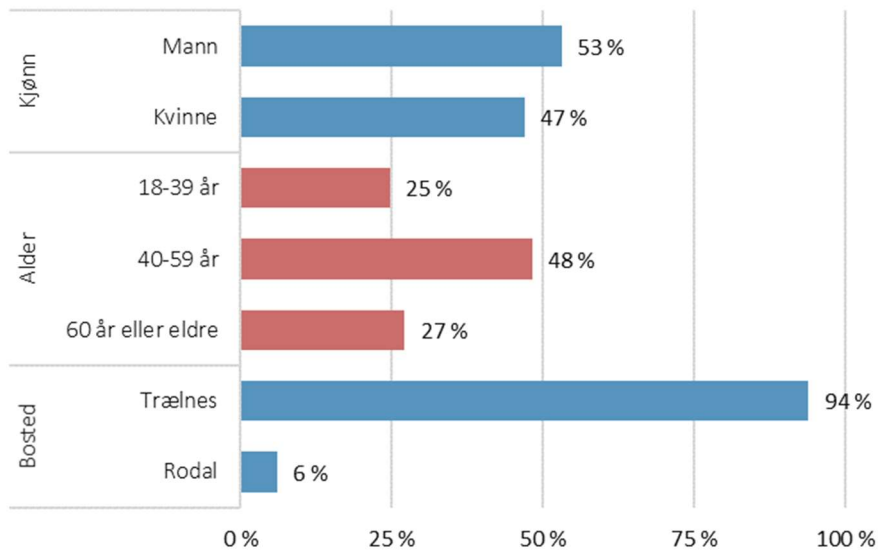
¹ Svarprosenten er ca. 67 prosent. Beregningen er gjort med utgangspunkt i befolkningsdata fra SSB for innbyggere over 16 år i Trælnes krets (hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>)

fra andre aldersgrupper. Forskjeller som er signifikante eller interessante kommenteres i teksten (signifikante forskjeller markeres med pil og fargekode i vedlegget). Dersom en forskjell er statistisk signifikant, kan vi med 95 prosent sikkerhet hevde at den er reell i populasjonen og ikke skyldes tilfeldigheter i utvalget.

Om utvalget

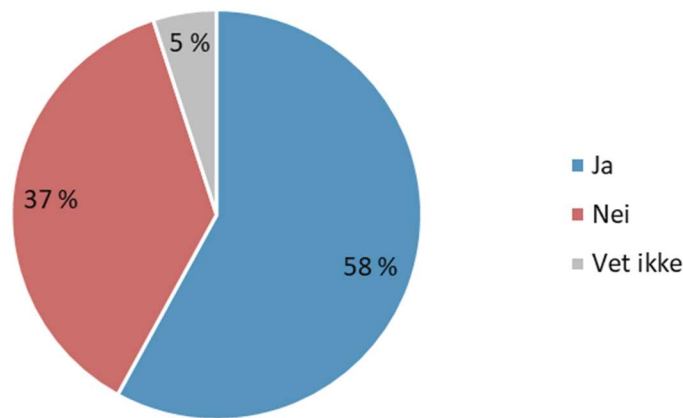
I figuren nedenfor vises fordelingene i utvalget for kjønn, alder, kommune og bosted.

Figur 2: Bakgrunnsvariabler

Holdning til grensejustering

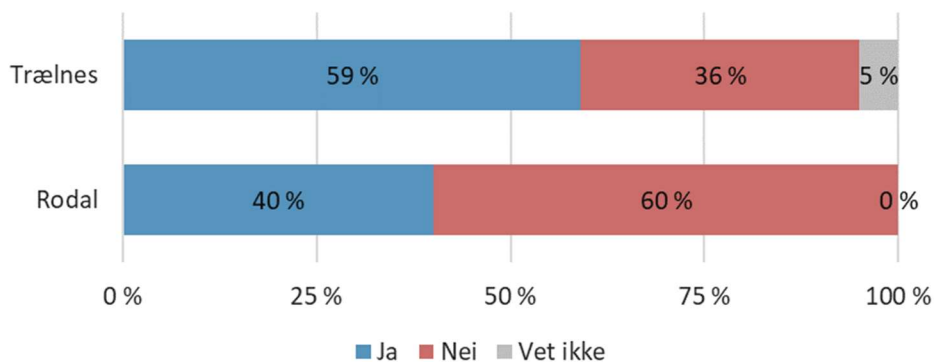
Figur 3: Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna? (N=81)

Et flertall av innbyggerne som har deltatt i undersøkelsen (58 %), svarer at de mener det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna. 37 prosent svarer at de ikke mener det er behov for grensejustering, og 5 prosent svarer at de er usikre.

Blant de som er 60 år eller eldre, er andelen som mener det er behov for grensejustering lavere, sammenlignet med de som er yngre enn 60 år (23 % mot 70-72 %).

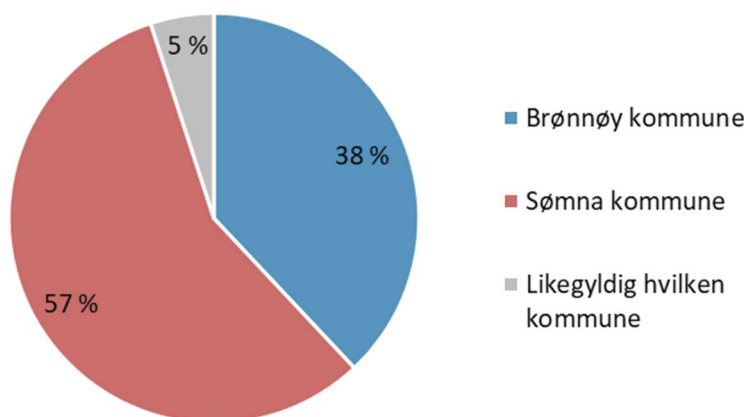
Figur 4: Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna? Brutt ned på bosted.

59 prosent av de som bor på Trælnes og 40 prosent i Rodal mener det er behov for å justere grensene. Andelen som mener det ikke er behov for å justere grensene er henholdsvis 36 prosent på Trælnes og 60 prosent i Rodal. Merk at antall respondenter fra Rodal er relativt lavt (5 respondenter), og at resultatene derfor må tolkes med varsomhet.

Ønsket kommunetilhørighet ved grensejustering

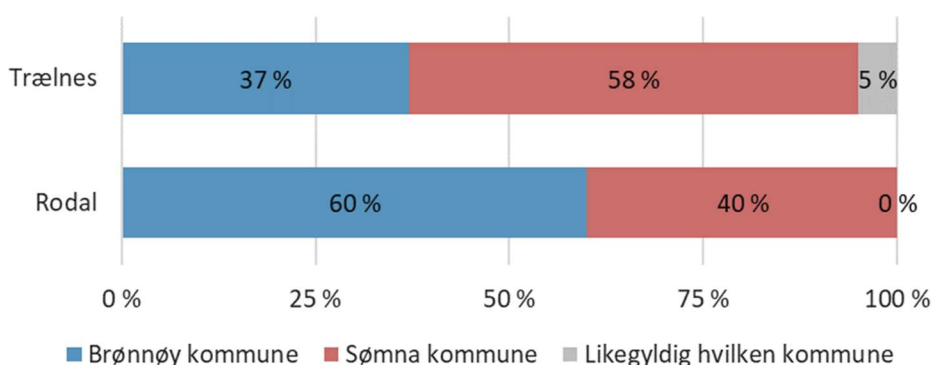
Figur 5: Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av? (N=81)

Et flertall av innbyggerne (57 %) svarer at Trælnes krets bør være en del av Sømna kommune. 38 prosent mener kretsen bør være en del av Brønnøy kommune, og 5 prosent svarer at det er likegyldig hvilken kommune kretsen tilhører.

Blant de som er 60 år eller eldre, er det en større andel som mener at kretsen bør være en del av Brønnøy kommune (77 % mot 20-26 %), og en mindre andel som mener at kretsen bør være en del av Sømna kommune (18 % mot 70-72 %), sammenlignet med de som er under 60 år. Nesten alle som mener det er behov for grensejustering (98 %), svarer at kretsen bør være en del av Sømna kommune. Av de som mener det ikke er behov for grensejustering, svarer 93 prosent at kretsen bør være en del av Brønnøy kommune.

Figur 6: Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av? Brutt ned på bosted.

Flertallet av innbyggerne på Trælnes svarer at kretsen bør være en del av Sømna kommune (58 %). 37 prosent svarer at kretsen bør tilhøre Brønnøy kommune, og 5 prosent mener det er likegyldig hvilken kommune kretsen tilhører. Blant de som bor i Rodal svarer 60 prosent at kretsen skal være en del av Brønnøy kommune, mens 40 prosent svarer Sømna kommune. Vi gjør oppmerksom på at antall respondenter fra Rodal er relativt lavt (5 respondenter), og at resultatene derfor må tolkes med varsomhet.

Andre innspill

Tabell 1: Har du andre innspill til denne undersøkelsen?

Bosted	Har du andre innspill til denne undersøkelsen?	Antall
Trælnes	Aldri flytt Trælnes til Sømna	1
	Aldri hatt noen problemer med sånn det er nå	1
	Alle som bor på Trælnes bruker alt på Sømna.	1
	Alt av service er i Sømna. Skole, hjemmetjenesten, butikk helsetjeneste, osv.	1
	Bruk alle tjenestene i Sømna	1
	Brukt alle tjenester til Sømna kommune	1
	Der man hører til og har alle tjenester	1
	Det er et byråkrati. oppnår ingenting	1
	Et alternativ er å ha en sammenslåing	1
	Få bestemme angående kommunale tjenester. skole, eldreomsorg. mange som flytter over grensa med tanke på sikkerhet til alderdom. naturlig tilhørighet.	1
	Gjøre om ordet behov i undersøkelsen til ønsker	1
	Ha medbestemmelse. stemmerett. skolen og kommunale tjenester. forutsigbarhet. vite hva de går til. venner og idrett	1
	Har alle tilbud i Sømna i kommune, merkelig grense	1
	Har brukt mye kommunale tjenester på Sømna. er litt redd for at de skal forsvinne, hvis det ikke blir en del av Sømna.	1
	Har tilhørighet i Sømna. vil påvirke det. skole og service er fra Sømna.	1
	Håper vi får til en grensejustering, fordi vi bruker alt av infrastruktur fra Sømna kommune	1
	Ikke spør Rodal. det er egen krets protesterer på at de skal få være med å bestemme. har ikke noe med det å gjøre.	1
	Man skal fokusere på Træxit. alternativet er en storkommune.	1
	Mye mindre pendling om vi ikke er knyttet mot Brønnøy	1
	Naturlig å legge grensa lengre Nord, mye kortere for oss til offentlige tjenester	1
	Prioriter sammenslåing	1
	På sikt få la Brønnøy ta alt. koster penger å gjennomføre justering	1
	Sannsynligheten er lite for at det kommer til å skje uansett	1
	Ser for meg at storkommune er en bedre løsning.	1
	Skole og barnehage i Sømna, som jeg vil ha mer bestemmelse over.	1
	Skolen og barnehagen	1
	Synes det er rotete at de skal flytte grensen	1
	Sømna blir så lite, selv om Sømna er nærmest. så er Sømna for lite	1
	Sømna kommune er veldig viktig for meg når det kommer til tilhørighet	1
	Tar hensyn til at vi bruker alle kommunale tjenester i Sømna	1
	Trælnes ligger på grensa til Sømna. skole servicetilbud osv. er i Sømna.	1
	Ungene som er tilknyttet skolen i Sømna. Trælnes skal bli med	1
	Unødvendig	1
	Unødvendig å justere	1
Veldig bra slik det er nå i Brønnøy	1	
Vi bruker alt i Sømna	1	
Vi bruker tjenestene	1	
Viktig for lokalsamhørigheten. all tilknytning Sømna kommune. alle kommunale tjenester.	1	

	Vil gjerne ha det slik det er nå per i dag	1
	Vil ha justert grense fordi det sikrer større sjanse for å bevare gode tjenester for meg	1
	Vurderer å flytte om grensen blir justert	1
	Være som det er.	1
	Ønsker ikke at Trælnes skal deles opp og flyttes inn i Sømna	1
	Nei/Ingenting nevnt/Vet ikke	33
<i>Rodal</i>	Det blir uansett storkommune	1
	Kirkegård som er en del av Brønnøy. tror ikke økonomien blir noe bedre. de har også en dårlig økonomi. det er bedre å slå seg sammen. 3 definerte steder og et bysenter. Sømna har ikke økonomi.	1
	Skolen er nær i Sømna, alle tilbud er i Sømna kommune. og geografisk er det nært	1
	Slå sammen Rodal i tillegg	1
	Vil ha det enten slik det er nå eller en storkommune.	1

Vedlegg

Tabell 2: Mener du det er behov for å justere kommunegrensen mellom Brønnøy og Sømna? Brutt ned på bakgrunnsvariabler.

		Ja	Nei	Vet ikke	Antall
Kjønn	Mann	53%	42%	5%	(n=43)
	Kvinne	63%	32%	5%	(n=38)
Alder	18-39 år	70%	25%	5%	(n=20)
	40-59 år	72%	23%	5%	(n=39)
	60 år eller eldre	▼23%	▲73%	5%	(n=22)
Bosted	Trælnes	59%	36%	▲5%	(n=76)
	Rodal	40%	60%	▼0%	(n=5)
Behov for grensejustering	Ja	▲100%	▼0%	▼0%	(n=47)
	Nei	▼0%	▲100%	▼0%	(n=30)
	Vet ikke	▼0%	▼0%	▲100%	(n=4)
Total		58%	37%	5%	(n=81)

Tabell 3: Hvilken kommune mener du Trælnes krets bør være en del av? Brutt ned på bakgrunnsvariabler.

		Brønnøy kommune	Sømna kommune	Likegyldig hvilken kommune	Antall
Kjønn	Mann	42%	51%	7%	(n=43)
	Kvinne	34%	63%	3%	(n=38)
Alder	18-39 år	20%	70%	10%	(n=20)
	40-59 år	26%	72%	3%	(n=39)
	60 år eller eldre	▲77%	▼18%	5%	(n=22)
Bosted	Trælnes	37%	58%	▲5%	(n=76)
	Rodal	60%	40%	▼0%	(n=5)
Behov for grensejustering	Ja	▼2%	▲98%	▼0%	(n=47)
	Nei	▲93%	▼0%	7%	(n=30)
	Vet ikke	50%	▼0%	50%	(n=4)
Total		38%	57%	5%	(n=81)

▲ = Signifikant høyere

▼ = Signifikant lavere